

Asociace muzeí a galerií České republiky

Usnesení

VII. sněmu Asociace muzeí a galerií České republiky, konaného ve dnech 15. a 16. října 2003 v Hradci Králové

1. Sněm bere na vědomí Zprávu o plnění hlavních linií programu činnosti AMG na léta 2000 – 2003.

2. Sněm schválil nové stanovy AMG ve znění, které je přílohou tohoto usnesení.

3. Sněm zvolil exekutivu AMG ve složení:

Předseda AMG: PhDr. Pavel Ciprian, Jihomoravské muzeum ve Znojme

I. místopředseda AMG: PhDr. Michal Lukeš, Národní muzeum Praha

II. místopředseda AMG: PhDr. Eva Dittertová, Krajské muzeum v Chebu

Členové exekutivy:

PhDr. Luděk Beneš, Muzeum Mladoboleslavska v Mladé Boleslavi

Mgr. Přemysl Reibl, Muzeum Boskovicka v Boskovicih

PhDr. František Šebek, Východočeské muzeum v Pardubicích

PhDr. František Frýda, Západočeské muzeum v Plzni

Sněm zvolil revizní komisi ve složení:

Předseda revizní komise: Ing. Vlastimil Vykydal, Technické muzeum v Brně

Členové revizní komise:

Mgr. Hana Garncarzová, Muzeum v Bruntále,

PhDr. Pavel Popelka, CSc., Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě.

4. Sněm schvaluje **Hlavní linie programu činnosti AMG na léta 2003–2006**

A. Koncepční činnost

1) zaměřit odborné aktivity AMG na definování profesních a etických standardů muzejnictví v ČR, a to zejména na definování standardu edukační činnosti muzeí, zapojit se do meziresortních prací o transformaci systému vzdělávání v ČR;

2) monitorovat vlivy vstupu ČR do Evropské unie na vývoj oboru a činnost

jednotlivých institucí; na základě těchto poznatků napomáhat efektivnímu využívání možných finančních zdrojů a zapojení českých sbírkotvorných institucí do evropských struktur muzejnictví, a to zejména s ohledem na edukační činnost muzeí;

3) případně iniciovat vznik potřebných legislativních či organizačních změn a podílet se na jejich realizaci;

4) přispět k ustavení efektivního systému statistického sledování výkonnosti oboru;

5) připravit programový materiál o úkolech a významu místních (městských) muzeí v ČR;

6) napomáhat rozvoji oborové strategie i konkrétních programů digitalizace kulturního dědictví;

7) napomáhat rozvoji krizového managementu, zejména prevenci mimořádných událostí a metodice řešení krizových situací.

B. Propagace a popularizace muzejnictví

1) nově definovat úlohu AMG při popularizaci a propagaci muzejnictví v ČR za předpokladu udržení a zkvalitnění současných činností jako účinných popularizačních nástrojů. Začlenit soutěž Gloria musaealis do systému popularizačních aktivit AMG jako jeho nejvýznamnější prvek;

2) nadále zkvalitňovat obsah i formu Věstníku AMG, a to zejména prostřednictvím optimalizace činnosti redakční rady a zapojením širšího kolektivu autorů i recenzentů do jeho přípravy.

C. Legislativní aktivity

1) směřovat legislativní aktivitu AMG k definování typu právnické osoby v kultuře s možnostmi vícezdrojového a kooperativního financování a k ustavení registračního systému muzeí v ČR na základě systému profesních a etických standardů. Základním hle-

PRO SNAŽŠÍ ORIENTACI

Z činnosti sekcí	od str. 3
Z činnosti komisí a kolegií	od str. 8
Zprávy, aktuality, informace	od str. 10
Personálie	od str. 13
Nové stálé expozice	od str. 14
Pozvánka na výstavu	od str. 16
Muzejním knihovnám	od str. 22
Volná místa	od str. 22
Ministerstvo kultury ČR upozorňuje	str. 20
Soutěž Gloria musaealis	str. 25
Stalo se po uzávěrce	str. 27

INFORMACE

SEKRETARIÁTU AMG

NOVÝ NÁZEV:

Okresní muzeum v Klatovech mění název na **Vlastivědné muzeum dr. Hostaše v Klatovech**.

NOVÁ TELEFONNÍ ČÍSLA:

Ústav archeologie a muzeologie FF MU Brno: 549 493 195, 549 493 216

Katedra UNESCO Chair, FF MU, Brno: 549 493 470

NOVÉ E-MAILOVÉ ADRESY:

Galerie Klatovy/Klenová

info@gkk.cz, klatovy@gkk.cz

Městské muzeum a galerie Vodňany
mag@vodnany.net

Městské muzeum v Moravské Třebové:

muzeummtr@mtrebova-city.cz

Muzeum Brněnska ruší starý e-mail muzeum@muzeum-brno-venkov.cz, v platnosti zůstává e-mailová adresa muzeum@brnenska.cz

Krajské muzeum Cheb oznamuje:

Z důvodu stěhování pracovníků Krajského muzea Cheb ze stávajících prostor Františkánského kláštera do nových prostor na náměstí krále Jiřího z Poděbrad čp. 493 (vedle hlavní budovy muzea), bude **muzeum pro veřejnost do 3. prosince 2003 uzavřeno**.

Badatelské služby budou poskytovány v nových prostorách až od ledna 2004.

V případě nutnosti volejte na telefonní číslo muzea 354 422 246, své dotazy pak zasílejte na e-mailovou adresu: sekretariat@muzeumcheb.cz.

Vedení muzea žádá své návštěvníky o pochopení situace a těší se, již v nových prostorách, na další spolupráci se všemi příznivci a partnery.

Nová telefonní čísla:

Ředitelka: 354 423 357
Zástupkyně: 354 400 622
Sekretariát: 354 400 620
Ostatní linky: 354 400 621-638
Fax: 354 422 292

Národní galerie v Praze

28. listopadu 2003 otevře kubistický Dům u Černé Matky Boží, kde bude instalováno Muzeum českého kubismu. Muzeum představí vrcholná díla českého umění, s hlavním důrazem na výtvarníky z okruhu Skupiny výtvarných umělců a na jejich generační druhy.

VÝSTAVNÍ KALENDÁŘ

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátky nad Jizerou

Vánoční výstava
1.12.2003 - 18.12.2003

Benešov

Muzeum umění

Nová stálá expozice: Česká malba dnes
WHITE FRUITS - porcelán
26.11.2003 - 3.1.2004

Beroun

Městská galerie Beroun

Karel Souček: Obrazy a kresby (z domova i z ciziny)
6.11.2003 - 30.11.2003

Bílovec

Muzeum v Bílovci

Poezie dřeva. SOU Tovačov
říjen 2003 - listopad 2003
Kráska skleněných knoflíků
20.11.2003 - do února 2004

Blansko

Muzeum Blansko

Dětské hračky našich předků
duben 2003 - leden 2004
Žena v zrcadle času
říjen 2003 - leden 2004

Boskovice

Muzeum Boskovicka

Pradědeček po škole
8.10.2003 - 7.12.2003
Vánoční výstava
10.12.2003 - 6.1.2004

Brno

Moravská galerie v Brně

Pražákův palác

Středoevropská kabinetní malba
do 4.1.2004

Německý expresionismus
23.10.2003 - 2.2.2004

Jiří Příhoda: Představa Boha
31.10.2003 - 30.11.2003

Ladislav Železný, Aleš Kilián: Gyatam
31.10.2003 - 30.11.2003

Vůně levhartí kůže
20.11.2003 - 11.1.2004

Místodržitelství palác
Ejhle světlo

16.10.2003 - 28.2.2004

Jaromír Čejka: Fotografie z let 1980-1999

12.11.2003 - 11.1.2004

diskem těchto prací bude nadále zachování a dynamický rozvoj hierarchicky strukturované sítě vlastivědného muzejnictví jako jedinečného fenoménu v evropském respektive světovém kontextu;

2) napomáhat ke změně některých konkrétních zákonů – zejména autorského zákona – s cílem efektivnějšího fungování muzeí a galerií v jejich legislativním rámci.

D. Muzeologie a vzdělávání muzejních pracovníků

1) nadále pokračovat v organizačním a odborném zajištění Školy muzejní propedeutiky, usilovat o její akreditaci jako rekvalifikačního kursu dle platné legislativy. Zajistit vydání překladových a původních muzeologických titulů jako studijních materiálů pro její žáky;

2) uspořádat dvě celorepublikové vzdělávací akce na vybraná speciální témata;

3) obnovit činnost muzeologické komise při AMG za úzké součinnosti se specializovanými univerzitními pracovišti, zahájit práci na muzeologickém názvosloví.

E. Ostatní odborné a informační činnosti

1) pokračovat v současných odborných informačních a výzkumných činnostech AMG; definovat způsob kooperace AMG se stávajícími i vznikajícími metodickými pracovišti;

2) pokračovat v ediční činnosti AMG;

3) nadále se podílet na vzniku efektivního programového prostředí pro správu a evidenci sbírek.

F. Vnitřní chod AMG

1) pokračovat v hledání efektivních informačních toků uvnitř AMG, nalézat formální i neformální způsoby výměny informací, pokračovat v profesionalizaci centrálního pracoviště;

2) zaměřit se na efektivní fungování oborových a odborných komisí za předpokladu zajištění dostatečných finančních prostředků pro jejich činnost;

3) rozšířit okruh členů AMG přímo se podílejících na činnosti sdružení prostřednictvím projektového řízení.

G. Vnější vztahy AMG

1) ve spolupráci se strategickými partnery AMG připravit mezinárodní konferenci muzeí středoevropských států na téma, odvíjející se od nových možností muzeí v evropském společenství;

2) zapojit AMG do struktur nevládních neziskových organizací v ČR, a to zejména se zaměřením na problematiku dobrovolnictví;

3) pokračovat v činnosti AMG v jiných sdruženích (UZS, Modrý štít, Cultivate);

4) spolupracovat s tuzemskými muzejními sdruženími a dalšími sdruženími v oblasti paměťových institucí (Český výbor ICOM, Rada galerií ČR, ICOMOS apod.);

5) rozvíjet spolupráci se zahraničními sdruženími a institucemi v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví (Zváz muzeí na Slovensku, NEMO apod.).

5. Sněm zmocňuje senát AMG k zapracování případných drobných formálních úprav do stanov AMG na základě vyjádření Ministerstva vnitra ČR k novým stanovám AMG při jejich registraci.

6. Sněm udělil výjimku stávajícím komisím AMG z § 14, odst. 4 Stanov AMG s tím, že jsou tyto komise povinny opětovně se ustavit do 30. září 2004.

7. Sněm AMG děkuje členům, kteří v uplynulém období pracovali v exekutivě AMG, za jejich činnost.

V Hradci Králové dne 16. října 2003

Za správnost **Návrhová komise** ve složení:

PhDr. Michal Stehlík (předseda),
PhDr. Jaromír Kalus, PhDr. Ivan Plánka, Mgr. Přemysl Reibl, Mgr. Zita Zemanová.

Další materiály k VII. sněmu Asociace muzeí a galerií ČR včetně nového znění etického kodexu ICOM vyjdou do konce roku ve zvláštním sborníku.

Zápis ze zasedání senátu AMG, který se konal v přednáškovém sále Národního muzea v Praze dne 25. září 2003

Přítomno 18 z 20 členů senátu s hlasem rozhodovacím a 14 z 27 členů senátu s hlasem poradním.

Jednání senátu AMG řídil PhDr. Pavel Ciprian. Nejprve byla devítí hlasy zvolena návrhová komise ve složení PhDr. PhDr. Zuzana Strnadová, Mgr. Eva Balaščíková, PhDr. Jaromír Kalus.

Prvním bodem jednání byla zpráva o činnosti exekutivy za uplynulé období, kterou přednesl PhDr. František Šebek. Od minulého zasedání senátu se konaly celkem 4 schůze exekutivy, na nichž byla řešena příprava VII. sněmu AMG v Hradci Králové, schváleno ustavení pracovní skupiny Školy muzejní propedeutiky a byly dojednány volné vstupy členů AMG do objektů Státního památkového ústavu

s platností od 1. ledna 2004. Exekutiva reagovala na dopis ředitele odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií Ministerstva kultury ČR Ing. Pavla Jiráska, který se týkal návrhu novely zákona 122/2000 Sb. a v odpovědi znovu jasně potvrdila své původní stanovisko.

Dne 23. září 2003 se poprvé sešla komise II. ročníku soutěže Gloria musaealis; ředitelem soutěže byl jmenován PhDr. Luděk Beneš a předsedou poroty byl zvolen PhDr. Ladislav Čepička. V jednání je zatím větší propagace soutěže v médiích a získání sponzorů. Zatím je přihlášeno 9 soutěžících (7 v kategorii výstava a expozice a 2 v kategorii publikace) a průběh soutěže bude pravidelně uveřejňován na internetových stránkách AMG. Exekutiva také jednala o koordinaci soutěže Pojďte s námi do muzea vyhlášené Českou centrálou cestovního ruchu se soutěží AMG. Škola muzejní propedeutiky od října 2003 bude pokračovat již druhým rokem. Celkem bylo přijato 70 nových studentů, pro velký zájem však nemohlo být uspokojeno 36 uchazečů, kteří budou mít možnost přihlásit se znovu příští rok.

Druhým bodem programu byla příprava VII. Sněmu AMG, který se uskuteční 15.-16. října 2003 v Hradci Králové. Mgr. Dagmar Fialová seznámila členy senátu s programem sněmu a počtem přihlášených účastníků. Veškeré informace týkající se sněmu budou uveřejněny na internetových stránkách AMG. PhDr. Pavel Ciprian znovu vyzval členy senátu, aby zvážili návrh kandidátů pro volbu exekutivy a revizní komise AMG.

Mgr. Dagmar Fialová přednesla hlavní principy změn návrhu novely Stanov AMG, který se snaží o zpřesnění a zjednodušení stávajících. Novela se snaží jasným způsobem popsat členství v oborových a odborných komisích, jejich práva a povinnosti a přesněji definovat statutární orgán AMG. V nové funkci bude ustanoven výkonný ředitel, který získá větší kompetence a odpovědnost. První schůzka nové exekutivy, zvolené na VII. sněmu AMG, se bude zabývat přípravou jednacího řádu AMG (s platností od 1. ledna 2004), který

by měl obsahovat vzorové jednací řády pro oborové a odborné komise.

Dalším bodem jednání byl návrh hlavních linií činnosti AMG pro období 2003–2006. Do budoucna by se chtěla AMG zabývat otázkou dobrovolnictví v muzejnictví a problematikou autorských práv.

Tajemnice AMG upozornila členy senátu na dotazníkovou akci AMG, která se zabývá analýzou rizikových faktorů v muzeích, galeriích a památkových objektech ČR a bude zpracována do konce roku 2003. Dále přednesla Mgr. Dagmar Fialová návrh na odpuštění dluhu Společnosti Podřipského muzea a žádost oborové komise knihovníků o dodatečné přiznání příspěvku na uspořádání semináře v Třebíči. Obojí senát schválil.

V závěru jednání schválil senát návrh usnesení, které přednesla mluvčí návrhové komise PhDr. Eva Balaščíková.

V Praze dne 25. září 2003
Zapsala Anna Komárková

Usnesení senátu AMG konaného dne 25. září 2003 v prostorách Národního muzea v Praze

1. Senát AMG zvolil návrhovou komisi ve složení: PhDr. Zuzana Strnadová, Mgr. Eva Balaščíková, PhDr. Jaromír Kalus.

2. Senát vzal na vědomí:

- a) zprávu o činnosti exekutivy AMG za minulé období
- b) informace o přípravě VII. Sněmu AMG, který proběhne ve dnech 15. a 16. října 2003 v Hradci Králové
- c) předložené kandidátky pro volby předsedy, exekutivy a revizní komise AMG
- d) návrh nových Stanov AMG a návrh linií činnosti AMG 2003-2006.

3. Senát schválil:

- a) odpuštění dluhu ve výši 3.300,- Kč odstupující Společnosti Podřipského muzea
- b) dodatečné přiznání příspěvku ve výši 5.000,- Kč oborové komisi knihovníků na uspořádání semináře v Třebíči.

Z ČINNOSTI SEKCI

Zpráva z jednání krajské sekce Ústeckého kraje AMG

Jednání krajské sekce muzeí Ústeckého kraje (dále jen ÚK) AMG se konalo ve čtvrtek dne 4. září 2003 v 10.00 hod v Regionálním muzeu v Teplicích.

Prvním bodem jednání byla společná putovní výstava muzeí ÚK AMG s pracovním názvem „Kuriozity

z muzejních sbírek“. Krajská sekce muzeí ÚK předala zástupci Krajského úřadu ÚK písemnou žádost o finanční pomoc při pořádání společné putovní výstavy muzeí ÚK, projednala termíny výstavy v jednotlivých muzeích a dohodla se, že na prosincové jednání si všechna muzea připraví konkrétní

Uměleckoprůmyslové muzeum

Milan David: *Nature morte*

aneb *Malé pohostění*

do 11.1.2004

Ejhle světlo

16.10.2003 - 28.2.2004

Moravské zemské muzeum

Josef Dobrovský a Brno

od 19.9.2003

Zdeněk Burian – *Cesty do pravěku II*

od 5.12.2003

Jan Knies – *archeolog*

od 12.12.2003

Řekni mi zrcadlo - aneb *krása*

a *krášení* od pradávna do nedávna

Od 27.11.2003

Biskupský dvůr

Ty mrtvý lež a nevstávej

14.10.2003 - 3.1.2004

Entomologické oddělení MZM

Národní parky severní Ameriky

Etnografický ústav MZM

Východní křesťanství

od 25.9.2003

Od Barborky ke Třem králům

13.11.2003 - 17.1.2004

Mendelianum

Svět buněk

Od 13.3.2003

Muzeum města Brna

Nová stálá expozice: Špilberk - od

hradu k pevnosti (západní křídlo hradu)

Jiří Šalamoun

6.11.2003 - 11.1.2004

Miroslav Kamrla: *Jihomoravský kraj*

v leteckých fotografiích

11.12.2003 - 18.1.2003

Měnišská brána

Brána času - dlouhodobá archeologická

výstava

Bruntál

Muzeum v Bruntále

Slezsko ve vedutách 19. století

21.11.2003 - 31.1.2004

Betlémy

prosinec 2003

Břeclav

Městské muzeum a galerie

Zdeňka Marschalová: Obrazy

9.10.2003 - 30.11.2003

Loutkářství světa

18.10.2003 - 18.1.2004

Břeclavsko - od monarchie k republice

24.10.2003 - 31.12.2003

Jihomoravští Charváti ve fotografii

Otmara Růžičky

5.12.2003 - 30.1.2004

František Hodonský: Grafika,

Ivan Hodonský: Keramika

od 5.12.2003

Městské muzeum a galerie - synagoga

Miloš Mlha Uhrin: Mlha v synagoze

7.11.2003 - 10.12.2003

Žijí s námi

od 11.12.2003

Čáslav

Městské muzeum

Slavnostní otevření nové galerie

Městského muzea - expozice:

Výtvarníci Čáslavska a J. L. Dusík

Výstavní síň na pěší zóně

Fotoklub Čáslav

17.11.2003 - 30.11.2003

Marcela Charvátová: *Cestou necestou*
3.12.2003 - 21.12.2003

Galerie

Fotoobrazy *Jadrana Šetlíka*
25.11.2003 - 25.1.2004

Čelákovice

Městské muzeum v Čelákovicích

*Bronzový věk v Podkrušnohoří
a ve středních Čechách*
11.10.2003 - 30.11.2003

Dagmar Koverdyňská-Nováková:
Dřevořezby
13.12.2003 - 11.1.2004

Česká Lípa

Vlastivědné muzeum

Vzpomínky na Vánoce 20. století
30.11.2003 - 30.12.2003

XIV. tradiční vánoční trhy
2.12.2003 - 7.12.2003

České Budějovice

Jihočeské muzeum

Cín - stříbro chudých
18.5.2003 - 31.12.2003

Dobrou chuť

květen 2003 - prosinec 2003

Historické hodiny

červenec 2003 - prosinec 2003

Příroda objektivem Jana Ševčíka
říjen 2003 - listopad 2003

Vánoce v muzeu

prosinec 2003

V knihách zapsáno

12.12.2003 - 25.1.2004

Český Brod

**Podlipanské muzeum v Českém
Brodě**

*Historická kamenina a fajáns ze sbírek
muzea v Kolíně*

1.4.2003 - 30.12.2003

Alexandr Kozlov, Natálie Kozlova:

Sochy a obrazy

6.11.2003 - 19.12.2003

Český Krumlov

Egon Schiele Art Centrum o.p.s.

Karel Hlaváček: *Retrospektiva*
září 2003 - prosinec 2003

Běla Kolářová: *Retrospektiva
k 80. narozeninám*

září 2003 - prosinec 2003

Stanislav Kolíbal: *Kresby/objekty*
září 2003 - prosinec 2003

Alfred Kubín: *Rytmus a konstrukce*
září 2003 - květen 2004

Regionální muzeum

Obnovená krása - výběr

*restaurovaných obrazů a plastik
ze sbírek muzea*

do 11.1.2004

Doba bronzová v jižních Čechách
do 11.1.2004

*Sběratelé - pohled do soukromých
sbírek z Českého Krumlova a okolí*
do 11.1.2004

*Divčí Kámen - přírodní rezervace
a historický vývoj osídlení*
do 11.1.2004

*Doklady svatováclavské úcty
v muzejních sbírkách*
od 26.9.2003

*Český Krumlov a jižní Čechy na
snímcích Josefa Erharta*

5.10.2003 - 11.1.2004

textové a obrazové materiály na panely a návrhy exponátů, které budou chřtít na výstavě prezentovat.

Zástupci krajské sekce muzeí ÚK projednali přípravu VII. sněmu AMG konaného v Hradci Králové dne 15.–16.října 2003, včetně návrhu na kandidátky do volených funkcí, námětů na programové dokumenty a návrhů na změny stanov. Zástupci krajské sekce muzeí ÚK se shodli na tom, že při volbách do exekutivy a revizní komise AMG podpoří stávající členy exekutivy a revizní komise AMG, neboť jsou s jejich prací spokojeni. Po krátké diskusi se krajská sekce muzeí Ústeckého kraje neshodla na žádném návrhu na nové programové prohlášení ani změně stanov AMG.

V čase věnovaném diskusi vznesli zástupci krajské sekce muzeí ÚK v souvislosti s konáním VII. sjezdu

AMG připomínky k činnosti AMG v několika směrech. Zaprvé považují roční finanční příspěvek jednotlivých členů AMG za příliš vysoký, zejména z hlediska výhod vyplývajících z členství v AMG. Zadruhé nejsou spokojeni s prezentací AMG na internetu, webové stránky AMG neposkytují aktuální informace o činnosti AMG ani o jejich členech. Nakonec se shodli na tom, že Věstník AMG dostávají s velkým zpožděním, kdy je většina v něm uveřejněných informací již neaktuálních.

Na závěr se přítomní zástupci krajské sekce muzeí ÚK informovali o připravovaných výstavách v roce 2004, které by si mohli v rámci ÚK vyměnit, a předali si publikace vydané jednotlivými členy Sekce muzeí Ústeckého kraje při AMG.

Eva Klášterková

Plzeňská krajská sekce AMG jednala v Tachově

Plzeňská krajská sekce se sešla 5. září 2003 v Muzeu Českého lesa v Tachově.

Účastnili se ředitelé ze šesti muzeí a jednání tak nebylo usnášeníschopné. Přítomní členové diskutovali o problematice Demusu. Většina muzeí v sekci používá alespoň pro některý obor Demus. Některá menší muzea (například podnikové muzeum v Horní Bříže) nepoužívají počítačovou evidenci sbírek. Ve většině muzeí jsou zároveň používány i jiné programy. Nejčastěji Clarius pro knihovny, někdy Bach, Amus ze Sokolova apod. Přestože Demus není jediným využívaným programem, v muzeích tak převažuje. Účastníci jednání se shodli na tom, že vzhledem k již vynaloženým prostředkům by bylo vhodné v Demusu pokračovat, i když se zdá, že výsledky vynaloženým prostředkům neodpovídají. Domnívají se zároveň, že při zavádění v tom kterém muzeu by bylo vhodné provést vstup-

ní školení a to především s ohledem na rozdílnou úroveň počítačové gramotnosti pracovníků.

Sekce se dále zabývala přípravou sněmu AMG a to především volbami do funkce předsedy sekce a nominací do exekutivy. Přítomní členové doporučili, aby předsedkyní plzeňské krajské sekce AMG byla i nadále PhDr. Jana Hutníková, ředitelka Muzea Českého lesa v Tachově a do exekutivy na sněmu AMG aby kandidoval PhDr. František Frýda, ředitel Západočeského muzea v Plzni. Vzhledem k malé účasti a časové tísně bylo dohodnuto provést volby elektronickou cestou. Oba výše jmenovaní v těchto volbách získali nadpoloviční většinu. Jana Hutníková tak zůstává i v dalším volebním období předsedkyní plzeňské krajské sekce. Doktor Frýda se bude na sněmu AMG ucházet o členství v exekutivě AMG.

Jana Hutníková

Členové krajské sekce AMG Jihomoravského kraje se sešli v Brně

Krajská sekce AMG Jihomoravského kraje byla svolána 8. září 2003 do Technického muzea v Brně.

Jednání bylo svoláno v souladu s usnesením senátu AMG (5.6.2003) za účelem projednání přípravy VII. Sněmu AMG v Hradci Králové, které ukládá předsedům sekce projednat návrhy kandidátů do volených funkcí v AMG. Přítomných 11 z 21 kolektivních členů sekce se shodlo na následujících kandidátech, které doporučují: PhDr. Pavla Cipriana do exekutivy; Ing. Vlastimila Vykydala do revizní komise. Jmenovaní byli s návrhem seznámeni; Ing. V. Vykydal byl jednání osobně přítomen,

PhDr. P. Ciprian byl následně předsedou sekce seznámen s návrhem.

Přítomní členové jednání sekce byli rovněž seznámeni s následujícími dokumenty: „Návrhy pro hlavní programové linie VII. Sněmu v Hradci Králové 2003 a se soutěží ČCCR „Pojďte s námi do muzea“. Předseda sekce sdělil, že po obdržení návrhu nových Stanov AMG 2003 zašle tytéž jednotlivým členům formou e-mailové pošty.

Závěrem si přítomní vyměnili informace z dění v jimi řízených muzeích.

Antonín Reček

Pražská krajská sekce AMG zasedala

Členové pražské krajské sekce se setkali 11. září 2003 v budově bývalé podskalské celnice na Výtoni. Na programu jednání byly body:

Příprava sněmu AMG:

Návrhy kandidátů do volebních funkcí – přítomní vyjádřili spokojenost s prací současných členů exekutivy, padl jediný návrh na dalšího kandidáta – Mgr. Přemysl Reibl, ředitel Muzea Boskovicka.

Návrhy na změny stanov – padly tyto návrhy: aby velká muzea I.kategorie měla hlasovací právo na senátu; aby bylo zrušeno individuální členství v dnešní podobě, protože AMG je dle náplně a cílů profesionálním sdružením pro instituce. Jako individuální by bylo pouze čestné členství oceňující zásluhy pro muzejnictví, schválené senátem. Předseda AMG by měla být placená funkce – o tomto návrhu se rozpoutala diskuse, většina přítomných by považovala za „šťastnější“ řešení zřízení placené funkce „výkonného ředitele“.

Volba nového předsedy pražské krajské sekce AMG neproběhla, protože zasedání nebylo usnášeníschopné. Předsedkyně přesto vyzvala přítomné, aby dali alespoň své návrhy. Přítomní se shodli na kandidatuře stávající předsedkyně, která kandidaturu přijala. Volba může proběhnout buď korespondenčně, kdy se ovšem musí vyjádřit všichni kolektivní členové nebo se uskuteční po Sněmu AMG na dalším zasedání sekce.

Různé: Velmi živá diskuse proběhla kolem problematiky společenosti přátel muzea v jednotlivých muzeích. Následovala diskuse o aktuálním dění v jednotlivých muzejních institucích a poté prohlídka expozice „Zaniklé Podskali. Voroplavba a paroplavba na Vltavě“.

Příští zasedání se uskuteční začátkem prosince v Muzeu Policie ČR.

Zuzana Strnadová

Jednání krajské sekce AMG v Muzeu Vysočiny

Krajská sekce kraje Vysočina se sešla 11. září 2003 v Muzeu Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Po přivítání členů informovala dr. J. Beránková o průběhu celorepublikového kolokvia na aktuální téma dnešního muzejnictví „Muzeum jako právnická osoba v legislativním prostředí ČR a EU“, které se uskutečnilo 9.–10. září 2003 v Brně. Tématické okruhy byly rozděleny do 6 sekcí v různých jednacích prostorách, ale často ve stejných časech. Pro jednoho zástupce muzea bylo značně náročné zkoordinovat návštěvu většího počtu sekcí.

Členové krajské sekce dále diskutovali materiál „Návrhy pro hlavní programové linie VII. sněmu AMG“ s jehož zněním vyjádřili souhlas. Pověřili předsedkyni sekce dr. Beránkovou zasláním stanoviska exekutivě AMG s poznámkou, že by měla být více zdůrazněna budoucí užší a konkrétní spolupráce muzejních organizací v rámci tzv. střední Evropy.

Sekce se zabývala návrhy či případným podpořením kandidujících pracovníků muzea do exekutivy AMG na další volební období. Z diskuse vzešlo společné stanovisko: podpořit svými hlasy kandidáty (bude-li podán návrh) Mgr. Přemysla Reibla (Muzeum Boskovicka), PhDr. Pavla Cipri-

ana (Muzeum Města Brna) a PhDr. Zdeňka Zahradníka (Muzeum východních Čech v Hradci Králové).

Následujícím bodem jednání bylo uskutečnění volby předsedy krajské sekce pro další období. Zástupkyně Muzea Vysočiny Jihlava byla navržena stávající předsedkyně PhDr. Jana Beránková. Volba byla provedena přímým hlasováním zúčastněných zástupců, 11 členů hlasovalo kladně, 1 člen se zdržel hlasování. Nově zvolená předsedkyně krajské sekce kraje Vysočina poděkovala za vyjádření důvěry a ujistila přítomné, že svou funkci se bude snažit vykonávat svědomitě a ku prospěchu všech členů.

V bodu „Různé“ se přítomní navzájem informovali o aktuálních akcích a činnostech: Fond Vysočiny – program Edice Vysočiny, Program Kultura 2000, Koncepce muzejnictví v kraji apod. Zástupce Muzea Vysočiny Třebíč předložil k úvaze návrh na tvorbu společného propagačního materiálu „Muzea na Vysočině“.

Poslední jednání krajské sekce se v letošním roce uskuteční mezi 8.–12. prosincem 2003 v Muzeu Vysočiny Jihlava. Konkrétní den a hodina konání bude uvedena na pozvánce.

Jitka Hošková

Setkání Středočeské krajské sekce AMG

Středočeská krajská sekce AMG se sešla dne 30. září 2003 v prostorách Středočeského muzea v Roztokách u Prahy. Předsedkyně

Eva Balaščíková krátce uvítala přítomné a informovala o posledním jednání senátu AMG, které proběhlo dne 25.9. v Národním muzeu v Praze.

Obrazy a kresby výtvarné skupiny
Šumava
prosinec 2003

Český Těšín

Výstavní síň Muzea Těšínska
Český Těšín - včera a dnes, II. část
29.6.2003 - 31.12.2003

Dačice

Městské muzeum a galerie

Bohumil Krátký: Výběr z díla
8.11.2003 - 30.11.2003

Malíř Ignác Dullinger na dačickém
zámku

9.11.2003 - 30.12.2003

Dolánky

Blaskův statek

Včelaři, brtníci, medaři

13.9.2003 - 30.12.2003

Nastal nám čas veselý

2.12.2003 - 30.12.2003

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum

České vánoce

1.12.2003 - 23.12.2003

Frýdek-Místek

Muzeum Beskyd

Vánoční jarmark

7.12.2003

Muzeum Beskyd - Frýdecký zámek

Jedovatí živočichové

9.10.2003 - 21.3.2004

Vánoce dětí - ilustrace Marie

Fischerové-Kvěchové

4.12.2003 - 18.1.2004

Kočárky a vozítka

16.12.2003 - 18.1.2004

Kaple sv. Barbory

Poutní mše svatá

4.12.2003

Frýdlant

Městské muzeum Frýdlant

Kruh 5 a hosté

3.11.2003 - 29.11.2003

Havířov

Památník Životické tragédie

Střelecké terče

17.4.2003 - 2.2.2004

Výstavní síň Musaion

Muzeum o muzeu

9.10.2003 - 4.1.2004

Havlíčkův Brod

Galerie výtvarného umění

Současná česká ilustrační tvorba

- 11. ročník

23.10.2003 - 30.11.2003

Okresní vlastivědné muzeum

Zlato z Vysočiny

září 2003 - listopad 2003

Jaroslav Hašek

říjen 2003 - listopad 2003

Jede, jede mašinka

prosinec 2003 - leden 2004

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie

Betlémy historické i současné

15.11.2003 - 28.12.2003

Soubor lidových staveb

Vysočina - Betlém

Betlém vánoční

13.12.2003 - 4.1.2004

Hodonín

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Alois Sikora: Obrazy

4.11.2003 - 30.11.2003

Betlémy

9.12.2003 - leden 2004

Sadová 14, Hodonín

Víš, co jíš?

4.12.2003 - 15.2.2004

Hranice

Městské muzeum a galerie

10 let Sdružení pro pomoc

postiženým dětem

10.11.2003 - 13.12.2003

Vánoce očima dětí hranických

dětských zařízení

15.12.2003 - 15.1.2004

Výstavní síň - Synagoga

Milan Vobruba: Sklo, kresby, akvarely

13.11.2003 - 4.1.2004

Výstavní síň Stará radnice

Jan Jaroš: Obrazy

30.10.2003 - 7.12.2003

Cheb

Galerie výtvarného umění v Chebu

Martin Stejskal: Zadem k nekonečnu

od 2.10.2003

Krajské muzeum Cheb

Expoziční budova

Johann Balthasar Neumann (1687-1753) - barokní architekt a stavitel

dlouhotrvající výstava

Maestro Rudolf Serkin

dlouhotrvající výstava

Lidový malovaný nábytek

do 4.1.2004

Betlémy z muzejních sbírek

Od 6.12.2003

Chlum

Památník bitvy 1866 na Chlumu

14. muzejní adventní trh

28.11.2003 - 30.11.2003

Chomutov

Oblastní muzeum

Stará škola: 200 let Gymnázia v Kadani

9.10.2003 - 29.11.2003

Betlémy

22.11.2003 - 11.1.2004

Chotěboř

Městské muzeum

Logo ZUŠ - vítězné sbírky

12.9.2003 - 6.1.2004

Vánoce v městském muzeu

28.11.2003 - 6.1.2004

Řezané svíčky Jiřího Stulíka

28.11.2003 - 6.1.2004

Chrudim

Kabinet ex libris - umělecké sbírky PNP

František Peterka - volná grafika a ex libris

září 2003 - listopad 2003

Jan Konůpek - grafika a ex libris

listopad 2003 - leden 2004

Muzeum loutkářských kultur

Byli jsme a budem (loutková divadla našich spolků)

1.2.2003 - 30.12.2003

Šárka Váňová: Loutky a kresby

1.3.2003 - 30.12.2003

Členové se seznámili s činností exekutivy AMG za poslední období, a to zejména: byla ustanovena pracovní skupina pro muzejní pedagogiku; pro rok 2003/4 budou otevřeny 2 třídy „Školy muzejní propedeutiky“ po 35 frekventantech, výuka proběhne v období 10/03–6/04; pokračují jednání se zástupci Národního památkového ústavu o vzájemném uznávání členských průkazek (pro volné vstupy), platnost této dohody se předpokládá od 1.1.2004, jednání nejsou ještě u konce. PhDr. Luděk Beneš byl ustanoven ředitelem soutěže „Gloria musaealis“. Exekutiva obdržela dopis ředitele OMG MK ČR Ing. Pavla Jiráskova, který vyzýval AMG k vyjádření dalšího nového stanoviska k novele zákona č. 122/2000 Sb., která se týká zapracování standardů činnosti muzeí a galerií. AMG své stanovisko, které bylo diskutováno v krajských sekcích, již nebude opakovat ani měnit – v tomto duchu exekutiva odpověděla Ing. Jiráskovi. Termín k předložení § znění novely byl MK ČR prodloužen do 31.12.2003; OMG MK ČR nyní pracuje s nezávislými konzultanty (exekutiva AMG nebyla přizvána).

V druhé části jednání členové diskutovali o přípravě VII. sněmu AMG, který proběhne v Hradci Králové ve dnech 15.–16. října 2003 – byly projednány následující body:

Členové středočeské krajské sekce podporují kandidaturu PhDr. Ludka Beneše i pro další funkční období. **Návrh nových stanov AMG:** členové sekce jednali o novém návrhu stanov, který předpokládá aktivní přihlášku členů do oborových a odborných komisí (dnes je členství automatické se vznikem zaměstnaneckého poměru); předseda komise má mít

hlas rozhodující v senátu AMG, komise budou muset vést určitou administrativní agendu – vzhledem ke skutečnosti, že návrh vychází z požadavků MV ČR stanovených pro registraci AMG jako občanského sdružení, předpokládají členové sekce, že bude nutno na sněmu tento návrh přijmout i přes nutný nárůst administrativy. krajská sekce akceptuje návrh transformace funkce tajemníka AMG na výkonného ředitele. Členové krajské sekce však nesouhlasí s přenosem kompetencí předsedy AMG na výkonného ředitele – členové sekce považují za samozřejmé, že předseda musí být zastupitelný a souhlasí s přenosem některých kompetencí na volené zástupce (I. a II. místopředsedu); domnívají se však, že přenos kompetencí statutárního orgánu sdružení (jehož členy jsou zejména organizace) na zaměstnance, byť jakkoli schopného, není vhodné. Členové sekce považují tento problém za principiální a jejich názor není v žádném případě míněn jako projev nespokojenosti s činností sekretariátu AMG.

Dále vznáší středočeská krajská sekce připomínku k § 14, bodu 4 návrhu stanov – nutno doplnit mechanismus pro případ, kdy se ne sejde nadpoloviční většina členů (obdobně § 19, bod 4).

Návrh hlavních programových linií činnosti AMG 2003–2006. Po širší diskusi bylo konstatováno, že hlavní linie činnosti jsou detailně precizovány, činnost je široká a bude klást velké nároky jak zejména na exekutivu, tak na sekretariát AMG; k návrhu nebyla vznesena žádná připomínka ani doplněk.

Eva Balaščíková

Zápis z jednání krajské sekce AMG Olomouckého kraje

Zástupci muzeí krajské sekce AMG Olomouckého kraje se setkali 30. září 2003 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Sekce muzeí Olomouckého kraje navrhuje jako kandidáta na členství v exekutivě AMG Mgr. Václava Hrušku, ředitele Muzea Prostějovska v Prostějově. Členové sekce muzeí Olomouckého kraje zvolili do funkce předsedy sekce PhDr. Milošavu Hoškovou, CSc., ředitelku Vlastivědného muzea v Olomouci. K návrhu Stanov AMG nebyly zásadní připomínky.

Proběhla diskuse za účasti představitelů odboru kultury a památkové péče Olomouckého kraje.

Dále byl diskutován Operační program Olomouckého kraje; nabídka společensky účelného místa – v jednání s PÚ lze postupovat individuálně (každé muzeum zvlášť), závěrečné schválení zřizovatelem. Ohled-

ně sponzoringu Pojišťovny České spořitelny bylo konstatováno, že listopadové termíny akcí by mohly být aktuální. Program Culture 2000 – zatím nedosažitelné pro muzea v kraji.

Kolokvium na aktuální téma dnešního muzejnictví – problematika CES: inventarizace uvádět v systematické evidenci, termíny hlášení nových zápisů do CES (4x ročně) jsou pořádkové, práce na novém CESíku, s ihned zkatologizovanými sb. předměty se posílá do CES i přírůstkové číslo, vyřazený sbírkový předmět je stále majetkem kraje i když se o něj nepečuje jako o sbírku, KÚ byl měl stanovit pravidla nakládání s takovým majetkem, kontakt s úřady pro zastupování státu (odúmrť) – Ochrana hudby v našem právním řádu a její využití v praxi muzeí: Repertoár hudebního pořadu na vernisáži se musí na základě zpracovaného tiskopisu hlásit na OSA.

Byly prezentovány podklady pro kulturní prezentaci Olomouckého kraje v Itálii. Upozornění na umístění adres organizací je v zahraničních katalozích za úplaty, což je ovšem pro muzea cenově nedostupné.

Zajištění specifického ukazatele pro rok 2003 – propojení webo-

vých stránek příspěvkových organizací odboru kultury a památkové péče Olomouckého kraje. Informace z posledního senátu AMG

Podle zápisu Miloše Melzera

Mostovské jednání krajské sekce AMG Karlovarského kraje

Členové krajské sekce AMG Karlovarského kraje se setkali 20. října 2003 v Mostově.

V úvodu byly diskutovány informace, jednání a závěry ze VII. sněmu AMG v Hradci Králové. Poté proběhla **volba nového zástupce karlovarské sekce** do senátu AMG. Ing. Pavel Beran odstoupil z funkce a všemi přítomnými byl zvolen nový zástupce karlovarské sekce v senátu AMG Mgr. Pavel Chrást, ředitel Muzea Aš.

Dalším bodem jednání bylo **připomínkování návrhu archivního zákona**. Na základě požadavků poslanců Karlovarského kraje byla jako zásadní připomínka vznesena otázka souhlasu všech zúčastněných osob s možností bádát v novodobých dějinách s rozlišením otázky osobních a citlivých údajů. To je nepřijatelné a znemožňuje to prakticky studium fondů po 2. světové válce.

Do muzea v Mostově všichni zašlou **propagační materiály** svých muzeí a budou sem zasílat své akce.

Příprava „krajské výstavy“ pro prezentaci muzeí kraje v rámci krajského úřadu a dále putovně po všech muzeích kraje. Koncepte: osm

panelů; jeden úvodní s mapou a obrázky všech muzeí; každé ze sedmi muzeí bude mít svůj panel o rozměrech cca 1 x 1,4 m, na který připraví cca 2 strany A4 normovaného přehledně členěného textu s uvedením krátké historie instituce, specializace instituce, stručný popis expozic a kontakt. K tomu každá instituce dodá cca 5–8 fotografií odpovídajícího formátu (dle velikosti, vždy celková exteriér a interiér, zbytek dle zvážení + jednu fotografii formátu 13x18 cm – typickou pro instituci – na úvodní společný panel). U muzeí, které mají pobočky, počítat s prezentací poboček v menším formátu fotografií. Do 31.12.2003 dodají všechna muzea uvedené podklady do Krajského muzea Sokolov, které zajistí jednotný ráz expozice. Výstavní panely (mobiliář) budou projednány s krajským úřadem.

Publikace k historii kraje. Závěrečnou úpravu zajistí Krajské muzeum Karlovy Vary. Dodat všechny dohodnuté podklady v termínech tak, aby bylo možné předat text a fotografie na kraj v prosinci 2003.

Pavel Beran

Společné zasedání krajské sekce AMG Moravskoslezského kraje a Kolegia muzeí severovýchodní Moravy a Slezska

Úvodem zasedání proběhlo krátké představení jednotlivých zúčastněných muzeí a zástupci muzeí si vzájemně sdělili informace o celkové muzejní situaci v Moravskoslezském kraji a v malých muzeích (Krnov, Vítkov, Suchdol nad Odrou, Morávka aj.) a o případném zřízení dalších nových (Hlučín). Seznámení s největšími problémy v muzeích – změna zřizovatele, restituce, financování některých význačných akcí apod.

Dalším bodem programu byly informace AMG: otázka standardizace muzeí; soutěž Gloria musealis – hodnocení uplynulého ročníku (řada připomínek), změny připravované pro nový ročník; informace o přípravě sněmu AMG v Hradci Králové 15. a 16.10. 2003.

Ze zasedání nevyšel žádný návrh na členy vedení AMG – bylo

dohodnuto řešit situaci přímo na sněmu a nového zástupce do Senátu AMG za Moravskoslezský kraj zvolit až na první schůzce po sněmu.

Následovaly informace o chystaném kolokviu na téma Muzeum jako právnícká osoba v legislativním prostředí ČR a EU, a zpráva o II. běhu školy muzejní propedeutiky.

Závěrem probíhala diskuse na různá témata: připravovaná koncepte rozvoje muzejnictví v Moravskoslezském kraji, návrh na uspořádání společné výstavy všech muzeí v Moravskoslezském kraji, vytvoření přesného adresáře i s krátkým představením instituce pro kraj, dotazník pro všechna muzea v kraji aj.

Jiřina Kábrtová

Království z papíru (stolní papírová divadélka)

1.3.2003 - 30.12.2003

Adolf Born: Práce pro film

23.10.2003 - 7.12.2003

Josef Lada: České vánoce

11.12.2003 - 4.1.2004

Regionální muzeum v Chrudimi

Něžná krása z Nizozemí - krajky a výšivky

9.10.2003 - 18.1.2004

Svět modelů - letadla a bojová technika

20.11.2003 - 11.1.2004

Jablonec nad Nisou Muzeum skla a bižuterie

Galerie Belveder

Pojďte si hrát s panem malířem

Josefem Čapkem

6.11.2003 - 6.1.2004

Vánoce v Belvederu

9.12.2003 - 11.12.2003

Jablunkov

Výstavní síň Muzea Těšínska

Škola základ života

25.9.2003 - 22.2.2004

Jaroměř

Městské muzeum v Jaroměři

Advent v muzeu

29.11.2003

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Jan Vondra: Letecké snímky Jeseníků

8.11.2003 - 30.11.2003

Předvánoční výstava obrázků na skle
prosinec 2003

Jičín

Regionální muzeum a galerie

Jičín

Nová stálá expozice: Herna a dílna

Muzea hry (od 15. června 2002)

Medvídek, nejmilejší dárek

29.11.2003 - 4.1.2004

Vánoce v modrém - spolupráce

s butikem v Praze

4.12.2003 - 4.1.2004

Jilemnice

Krkonošské muzeum Jilemnice

Ze staré lékárny (Jak se rodí učebnice?)

září 2003 - listopad 2003

Vánoční výstava

prosinec 2003 - leden 2004

Jílové u Prahy

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy

Předvádění řemeslných dovedností

listopad 2003, prosinec 2003

Sbírání Ivy Hüttnerové

27.9.2003 - 18.1.2004

Hodiny jdou a jdou ...

18.10.2003 - 11.1.2004

Jindřichův Hradec

Muzeum Jindřichohradecka

Vánoční výstava betlémů

do 6.1.2004

Kamenice nad Lipou

Městské vlastivědné muzeum

Lenka Slunéčková - Suchá vazba

pro radost

3.12.2003 - 19.12.2003

Kamenický Šenov

Sklářské muzeum
J. & L. Lobmeyr: Sklo
7.10.2003 - 19.12.2003

Karlovy Vary

Karlovarské muzeum - expoziční budova

Tajemný svět lišejníků
15.10.2003 - do ledna 2004

Muzeum Zlatý klíč

Zánik lázní v Kyselce aneb "Mattoni už opravdu není"

29.10.2003 - 30.11.2003

Karel Retter: Krajiny / oleje, akvarely
5.11.2003 - 7.12.2003

Karviná - Fryštát

Výstavní síň Muzea Těšínska

Poezie těšínské lidové architektury
9.12.2003 - 28.3.2004

Kladno

Sládečkovo vlastivědné muzeum

Zámecká galerie, Zámek čp. 1
Vánoce na Kladensku a Slánsku
11.12.2003 - 11.1.2004

Klatovy

Galerie Klatovy/Klenová - Galerie

U Bílého jednorozce v Klatovech

Marie Blabolilová: Malba, grafika
30.11.2003 - 25.1.2004

Michaela Thelenová: Fotografie a tisky
30.11.2003 - 25.1.2004

Muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

Perly minulosti - románský sloh, gotika a renesance na Klatovsku
od 8.10.2003

Nositelé tradic lidových uměleckých řemesel

12.11.2003 - 9.1.2004

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Fotografické setkání Funkeho Kolín
5.10.2003 - 28.11.2003

Tam kdesi v jesličkách...
29.11.2003 - 4.1.2004

Savanou, pouští a pralesem
4.12.2003 - 25.1.2004

Dvořákovo muzeum pravěku na Kolínsku

Gargoylus colinensis
3.10.2003 - 31.12.2003

Kouřim

Muzeum Kouřimska

Svatý Prokop - veliký divotvůrce český
21.9.2003 - do října 2004

Muzeum lidových staveb v Kouřimi

"Nastala nám radost z Božího narození"
29.11.2003 - 30.12.2003

Svatomikulášské obchůzky a mikulášský trh
6.12.2003

Vánoční předvádění
13.-14.12.2003

Kravaře ve Slezsku

Zámecké muzeum

Fotovýstava Herbert Thiel - Příroda Beskyd a Jeseníků
září 2003 - leden 2004

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska

Aprílové knížky Libora Michaláka a obrazy Vlasty Třešňáka
od 23.10.2003

Z ČINNOSTI KOMISÍ A KOLEGIÍ

Zápis ze schůzky Kolegia muzeí kraje A. Jiráska, B. Němcové a bratří Čapků ve Dvoře Králové nad Labem 7. října 2003

Informace z centrály AMG přednesl předseda kolegia dr. Havlík. MKČR a AMG se stále neshodují na tom, jak definovat muzejní standardy. Dne 30.9.2003 proběhla na ministerstvu schůzka k tomuto tématu, na kterou byl pozván kolega Resl (Nové Město nad Metují). Škola muzejní pedeutiky – na základě připomínek byl modifikován učební program, budou otevřeny dvě třídy, zájem převyšuje nabídku. Od roku 2004 bude platit reciproční dohoda o volném vstupu do objektů členů AMG a NPÚ. Doporučuje se pročíst návrh novely stanov AMG a připravit si pro sněm případné připomínky, návrhy.

Následovaly zprávy a novinky z jednotlivých muzeí – Muzeum Žacléř plánuje rozšíření administrativních prostor muzea, převezme práci informačního centra, nadále zlepšuje spolupráci se školou a připravuje ma-

pu cyklostezek. Muzeum v Úpici chce získat i funkci informačního centra, přetrvává katastrofální personální situace (počet zaměstnanců); muzeum připravilo publikace – Úpická radnice a její konšelé a Rodina Čapkova v Úpici a Malých Svatoňovicích. Muzeum ve Dvoře Králové prověřuje systém generálního klíče. Muzeum v České Skalici – EZS Barunčina škola a v rámci plánu zřízení knihovny usiluje o další budovu, obě muzea bojují o opravu fasády. Násťin akci pro veřejnost plánované do konce kalendářního roku.

Českoskalická muzea a žacléřské muzeum se přihlásily do soutěže Pojďte s námi do muzea, kterou vyhlásila Česká centrála cestovního ruchu. Královédvorské muzeum je přihlášeno do soutěže Gloria musaealis.

Podle zápisu M. Horkého

Jednání oborové komise etnografů AMG

ze dne 9. října 2003 v zasedací místnosti Asociace muzeí a galerií v Praze

Jednání probíhalo dle stanoveného programu.

D. Linková seznámila přítomné s návrhem části nových stanov AMG, týkajícím se práce v komisi AMG. Tyto připravované změny zdůvodnila a dotazy zodpověděla Mgr. D. Fialová, kterou členové komise na jednání přizvali. (Bude třeba vytvořit přípravný výbor, který je povinen do jednoho roku od data registrace svolat ustavující plenární zasedání komise, které zvolí minimálně tříčlenný výbor v čele s předsedou a přijme jednací řád). Současní členové komise rozhodli vyčkat vzorového jednacího řádu a na jaře 2004 (25. května v souvislosti s otevřením nové stálé expozice Národopisného muzea v Praze) uspořádat v Praze seminář spojený s novými volbami.

K pojmosloví etnografických sbírek byla vzhledem k neúčasti koordinátorů z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm podána pouze informace: muzeum zaslalo k doplnění a oponování základní verzi pojmosloví dřevozpracujícího nářadí a nástrojů, jehož autorem je dr. Krba. Protože se jedná o rozsáhlý soubor, byl distribuován vybraným etnografům na CD. Toto CD je stále možné vyžádat u kolegů z Valašského muzea v přírodě a připomínkovat je. V letošním roce již seminář k této problematice pro rozsáhlost materiálu a krátkost času uskutečněn nebude.

Plánovaný seminář k připomínkování pojmosloví z oblasti zemědělství se v letošním roce neuskutečnil. Bylo třeba zásadně rozšířit pojmosloví o příbuznou a související terminologii a s tím související i časové období až do 50. let 20. stol. V současné době se pracovní skupina (viz přecházející zápis) sejde k dalšímu společnému jednání pojmosloví 11. a 12.11. na Veselém Kopci u Hlinska.

Na rok 2004 jsou plánovány dva semináře – jarní (viz výše), druhý na podzim (zemědělské pojmosloví). Kolegové byli požádáni, zda by nevěděli, kde by mohl být plánovaný podzimní seminář uskutečněn. Dr. Hošková navrhla Olomouc, dr. Zvonařová Jindřichův Hradec. Pro rok 2004 bude komise žádat AMG o příspěvek na semináře, na pokračování kresebné dokumentace pro pojmosloví nábytku, pro zemědělské pojmosloví na obrazový doprovod, pro finální práce s převodem hesláře do PC podoby a na honorář pro dr. Krbu. Jednotlivé finanční částky budou upřesněny po jednání s koordinátory projektů.

Na jednání byl přizván Mgr. Smolík, který seznámil přítomné s usnesením vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke „Konceptu účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice“ (možno stáhnout z internetu). Předkládaný materiál věnuje maximální pozornost třem základním okru-

hům: identifikaci projevů tradiční lidové kultury, jejich dokumentaci a předávání dalším generacím. V této souvislosti upozornil kolega Smolík na možnost využití grantů z prostředků MK – odbor regionální kultury, možnost podání grantů ještě do 18.11.2003. Některá grantová řízení měla již ale uzávěrku v září. Také je ještě možné žádat o prostředky na vybavení depozitářů (ISO).

Různé: členové komise konstatovali, že mezi etnografy v jednotlivých muzeích není potřebná informovanost. Bylo navrženo vydání nového adresáře etnografů – bylo by možné vycházet z adresáře vydaného Národopisnou společností AV ČR (dr.

Válek) – a také znovuoobnovení setkávání etnografů na bývalé krajské úrovni (možná i informovanost přes jednotlivé regionální komise AMG). To by mělo být konzultováno a navrženo na květnovém semináři v Praze.

Byla vydána publikace o krašlicích – autorkou je dr. Večerková. Tuto knihu je možné objednat v Moravském zemském muzeu v Brně. Mgr. Fialová rovněž předložila členům komise k nahlédnutí nový časopis „Remeslo – Umenie – Dizajn“, vydávaný Ústrediem ľudovej umeleckej výroby v Bratislavě.

Dagmar Linková

Zpráva ze Semináře Oborové komise pracovníků knihoven muzeí a galerií AMG v Třebíči

Ve dnech 23.–25.9. 2003 se v prostorách trebičského zámku, v němž sídlí Muzeum Vysočiny, konal již 27. ročník Semináře pracovníků knihoven muzeí a galerií. Seminář uspořádala Oborová komise pracovníků knihoven muzeí a galerií při Asociaci muzeí a galerií České republiky.

Seminář má umožnit setkávání, vzájemné informování a řešení aktuálních problémů pracovníků muzejních a galerijních knihoven. Letošní ročník byl zaměřen na knihovny menších muzeí a galerií. Program byl rozdělen na několik sekcí: problematika menších muzejních knihoven, historické fondy, automatizace v knihovnách. Součástí programu byla i prezentace firem, jejichž produkty mají vztah ke knihovnám.

V úvodu semináře podala předsedkyně Oborové komise pracovníků knihoven muzeí a galerií při AMG ČR PhDr. J. Okrouhlíková (Uměleckoprůmyslové museum Praha) zprávu o činnosti komise za období 2002–2003 a nastínila cíle činnosti do budoucna. PhDr. J. Okrouhlíková také následně moderovala sekci věnovanou problematice menších muzejních knihoven. Probíraly se zejména otázky týkající se legislativy (Mgr. L. Zemánková z NK ČR zdůraznila význam registrace knihoven na MK ČR podle knihovního zákona č. 251/2001 Sb., který zcela nově upravuje možnosti knihoven a podmínky jejich provozování, Mgr. I. Šedo ze Západočeského muzea v Plzni prezentoval stav registrace muzejních knihoven a informoval o možnostech získání grantů). Změnám a trendům v dalším vzdělávání knihovníků se věnovala Mgr. J. Nejezchlebová (Moravská zemská knihovna Brno).

Středeční dopolední blok, moderovaný PhDr. Š. Běhalovou (Muzeum Jindřichohradecka Jindřichův Hradec) byl věnován problematice historických fondů, především je-

jich zpracování, katalogizaci a zpřístupňování. Se svými zkušenostmi a se stavem katalogizace starých tisků ve východních Čechách nás seznámil V. Jarý (Muzeum a galerie Orlických hor Rychnov nad Kněžnou). PhDr. A. Baďurová (Knihovna AV ČR) představila zcela nový CD-ROM Databáze cizojazyčných bohemik. Mgr. M. Šulcková prezentovala výsledky své práce a práce studentů FF UK – zpracování rukopisů českých muzeí pro Repertorium (kniha právě vychází v nakladatelství Karolinum). Katalogizaci historických fondů a její úloze v procesu poznání, zpřístupňování i ochrany kulturního písemného dědictví se věnovala PhDr. J. Kašparová (NK ČR).

Odpoledním blokem zaměřeným na automatizaci knihoven a využití elektronických informačních zdrojů provázela PhDr. K. Hartmanová (UPM). Účastníkům semináře byly představeny vybrané automatizované knihovnické systémy KP-Win a Clavius. K. Košťálová (NK ČR) nám ukázala možnosti využití Jednotné informační brány jako virtuálního souborného katalogu. PhDr. Z. Hájková (JVK České Budějovice) se podělila se zkušenostmi Jihočeské vědecké knihovny se zasiláním záznamů do Souborného katalogu CASLIN a s využíváním Souboru národních autorit. PhDr. M. Balíková (NK ČR) se věnovala věcnému zpřístupnění informačních zdrojů, především metodě Konspektu. Mgr. I. Šedo zdůraznil ve svém příspěvku důležitost a nutnost dodržování knihovnických standardů pro kooperaci knihoven. Jeden z příspěvků byl věnován péči o knihovní fondy a problematice pohrom zaviněných lidským a přírodním faktorem (PhDr. F. Vrbenská, NK ČR).

Čtvrteční příspěvky navazovaly svým obsahem na předchozí odpoledne. Zabývali jsme se katalogizací speciálních dokumentů (opět na

"Umění je stav duše" IV
20.11.2003 - 31.12.2003

Kyjov

Vlastivědné muzeum Kyjov

Dětský svět

1.12.2003 - 31.1.2004

Lány

Muzeum T.G.M.

Masaryk ve výtvarném umění
do 31.12.2003

Vánoce a Nový rok na pohlednicích
27.11.2003 - 4.1.2004

Lanškroun

Městské muzeum

Nová stálá expozice: Pamětní síň Jindřicha Pravečka (otevřená při příležitosti 25. ročníku festivalu dechových hudeb Pravečkův Lanškroun 2. června 2002).

Lanškrounský betlém ze sbírek muzea a z dílny Bedřicha Šílara

8.11.2003 - 11.1.2004

Galerie muzea

Ivan Rozsival, Ladislav Ševčík,

Jarmila Uhlířová: Obrazy

8.11.2003 - 11.1.2004

Liberec

Oblastní galerie

Barevné proměny
do 30.11.2003

Lenka Vojtová Wilhelmová:

Hlava a kyvadlo

2.10.2003 - 30.11.2003

Josef Hegenbarth (1884-1962)

2.10.2003 - 30.11.2003

Severočeské muzeum

Savanou, pouští a pralesem

23.10.2003 - 30.11.2003

120 let Divadla F. X. Šaldy v Liberci

13.11.2003 - 28.12.2003

Královna perníku Stanislava Svatoňová
30.11.2003 - 1.2.2004

Hračky moje, táty, mámy, taky praděda i báby

11.12.2003 - 22.2.2004

Lidice

Národní kulturní památka -

Památník Lidice

Nová stálá expozice: Lidická galerie: Lidické sbírky - 31. mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice 2003.

Toni Benetton: Plastiky a kresby

11.11.2003 - 15.2.2004

Litoměřice

Oblastní muzeum Litoměřice

Obrazy ze sbírek muzea - Czepelák a Klučák

21.10.2003 - 7.12.2003

Vánoční výstava

16.12.2003 - do ledna 2004

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

Jindřich Průcha

27.11.2003 - 12.2.2004

Litomyšl

Muzeum a galerie Litomyšl

Sonáta ženského srdce. Život a touhy

Terezy Novákové

12.10.2003 - 31.12.2003

„Vánoční čas nastal...“

30.11.2003 - 28.12.2003

Lomnice nad Popelkou
Městské muzeum a galerie

Betlémy
prosinec 2003

Louny

Galerie Benedikta Rejta

Václav Boštík, Jan Křížek, Jiří Mrázek
15.11.2003 - 25.1.2004

Oblastní muzeum

Pivovarská 189, Louny
Minerály

listopad 2003 - leden 2004

Pivovarská 43, Louny

Dámská a dětská bižuterie
20.10.2003 - 1.2.2004

Lužná v Čechách

Železniční muzeum ČD Lužná u Rakovníka

Mikulášský expres "Bouřňák"
6.12.2003

Malenovice

Hrad Malenovice

Hrady jihovýchodní Moravy
Dlouhodobá výstava

Milevsko

Milevské muzeum

„Pospíchejme k Betlému“
22.11.2003 - 4.1.2004

Mladá Boleslav

Muzeum Mladoboleslavsko

Baroko v Pojizeří
Od 23.10.2003

Mladá Boleslav a okolí na fotografiích

V. F. Rudolfa

18.9.2003 - 30.11.2003

Vánoční výstava

prosinec 2003 - leden 2004

Mohelnice

Vlastivědné muzeum

Eva Milotová: Obrazy, kresby
22.11.2003 - 28.2.2004

Moravská Třebová

Zámek

Výstava prací mladých výtvarníků
prosinec 2003

Most

Oblastní muzeum

Vánoční inspirace
2.12.2003 - 4.1.2003

Náchod

Galerie výtvarného umění v Náchodě

Ruské malířství 19. století
duben 2003 - listopad 2003

Náchodský výtvarný podzim
listopad 2003 - prosinec 2003

Nejdek

Národopisné muzeum v Nejdku

Historické láhve, krabičky, plechovky a cedule z Karlovarska
27.11.2003 - 11.1.2004

Nové Město na Moravě

Horácká galerie

Marie Lacigová: Knižní ilustrace
23.10.2003 - 4.1.2004

Bořivoj Župa: Ateliér Radost
23.10.2003 - 4.1.2004

Jiří Samek: Grafika
20.11.2003 - 18.1.2004

příkladu JVK České Budějovice ukázala PhDr. Z. Hájková), velmi zaujala prezentace o vlastnostech systému DEMUS z hlediska knihovnických standardů (Ing. P. Žabička opět zdůraznil nutnost dodržování knihovnických standardů pro možnou spolupráci nejen knihoven, ale i muzeí), dále inspirativní příspěvek o možnostech využití profesního spolku SKIP pro prosazování některých cílů naší činnosti (D. Vimmerová z Městské knihovny Český Krumlov se podělila se zkušenostmi a úspěchy jihočeských knihovníků).

Seminář byl velmi přínosný pro všechny zúčastněné, informoval o aktuálních otázkách oboru (legislativa, automatizace), nastínil přetrvávající nedostatky v těchto oblastech a zdů-

raznil nutnost setkávání, informovanosti a širší spolupráce knihoven. Významná byla účast přednášejících z nemuzejních knihoven, kteří tak pracovníky muzejních knihoven seznámili s obecnější problematikou a aktuálními tématy v knihovnictví, a naopak mohli blíže poznat specifika činnosti muzejních knihoven.

Většinu prezentací, ale i informace o činnosti muzejních knihoven naleznou zájemci na webových stránkách Knihovny Uměleckoprůmyslového musea v Praze, <http://www.knihovna.upm.cz> v oddíle Muzejním knihovnám.

Šárka Bláhová,
Knihovna Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Společný seminář oborové komise zoologů Asociace muzeí a galerií ČR a zoologů státní ochrany přírody

Dne 10. září se v prostorách Muzea Vysočiny v Jihlavě sešlo ke společnému jednání 30 zoologů, z toho 18 bylo z muzeí, 11 z orgánů a organizací státní ochrany přírody a jeden host z Ukrajiny. Účastníky semináře uvítala ředitelka Okresního muzea v Jihlavě, Mgr. J. Hošková, vlastní část semináře uvedli zooložka místního muzea RNDr. Klára Tichá a předseda oborové komise zoologů Ing. Ivo Rus.

Stručně seznámení s profilem muzea v Jihlavě, jeho odbornými pracovišti a činností provedla RNDr. K. Tichá. Následovaly stručné informace předsedy Ing. I. Rusa o účasti na jednání senátu AMG za uplynulý rok a informace z nedávno proběhlé kontroly MK ČR ohledně dodržování povinností vlastníka sbírky dle zákona č.122/2000 Sb.

Pak již byly na programu přihlášené referáty: S. Vránová (AOPK Pardubice) – Problémy kavek na domech; Mgr. P. Špryňar (SCHKO Český kras) – Invazní nosatcovití v CHKO Český kras; RNDr. D. Trávníček (Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín) – Vodní brouci rybníků v CHKO Žďárské vrchy; Mgr. Z. Vermouzek (Vlastivědné muzeum Olomouc) – Diskuse k programu DEMUS s možnostmi praktického vyzkoušení; Ing. M. Gondiak (NP Karpatskij, Ukrajina) – Seznámení s přírodními poměry Karpatského národního parku; RNDr. A.

Toman (AOPK Pavlov) – Reintrodukce vyder v České republice.

Po večeři byli účastníci seznámeni s přírodními poměry jihlavské části Českomoravské vysočiny, čehož se zhostili pracovníci hostitelské organizace K. Tichá a V. Kodet.

Druhý den 11. září byl věnován i přes částečnou nepřízeň počasí terénním exkurzím na území CHKO Žďárské vrchy a okolí. Za doprovodu a odborného výkladu pracovníka CHKO M. Čejky absolvovali účastníci semináře několik pěších tras zaměřených především na rašeliništní biotopy. První trasou byla naučná stezka vedoucí NPR Radostínské rašeliniště. Dalšími navštívenými lokalitami byly NPR Dářko, rybník Velké Dářko a navrhovaná PR Babín.

Po večeři proběhly v prostorách muzea další plánované přednášky s promítáním diapozitivů a vlastní diskuse: RNDr. K. Pecl (Prácheňské muzeum Písek) – Putování zoologů po Srí Lance; RNDr. V. Lemberk (Východočeské muzeum Pardubice) – Tříkrát v souostroví Velkých Sund.

Závěrečný den 12. září byl věnován podrobné prohlídce jedné z nejhezčích menších českých zoologických zahrad, a to ZOO Jihlava. Průvodcem po ZOO nám byla místní pracovnice Ing. E. Kubíková. Po obědě byl seminář ukončen.

Ivo Rus

ZPRÁVY, AKTUALITY

Nový směr v tvorbě přírodovědných výstav?

7. října 2003 byla v Bruselu (v Royal Belgian Institute of Natural Science, www.naturalsciences.be) otevřena výstava *Fatal Attraction*, což

by se dalo přeložit jako „osudová přitažlivost“, nebo jak je psáno i v podtitulu výstavy, „Jak si zvířata představují dopisy lásky“. Výstava je

věnována komunikaci jedinců odlišného pohlaví u různých živočichů. Co je na výstavě novátorské? Výstavu vytvořila společně tři přírodovědná muzea (Brusel, Leiden, Paříž), nacházející se ve třech různých státech. Výstava byla koncipována jako putovní s tím, že byly při tom brány v úvahu podmínky všech tří zúčastněných muzeí, a to nejen co se týká budoucích výstavních ploch a komunikačních cest návštěvníků, ale byl brán například ohled i na poněkud odlišnou skladbu návštěvníků v jednotlivých muzeích.

Scénář výstavy připravovali odborní pracovníci všech zúčastněných muzeí a o náklady (1,5 miliónu Euro) se „rukou svornou a nerozdílnou“ podělili rovněž všechny tři subjekty. Zisky ze vstupného za celou dobu trvání výstavy budou také rovnoměrně rozděleny na 3 rovné díly. Celá příprava trvala cca 3 roky, přičemž jenom právníci při tvorbě smlouvy jednali skoro jeden celý rok. Scénář vznikl téměř 2 roky a měl na 90 stran textu. Vznikla tak výstava, kterou by žádné ze zúčastněných muzeí samo nedokázalo vytvořit, přitom je šitá na míru všem zúčastněným a nevyžaduje po převozu žádnou podstatnou úpravu, nemusí se nic ubírat a nic přidávat, není zapotřebí improvizovat,

jak to často bývá u přebíraných výstav.

Vlastní výstava v Bruselu se rozkládá asi na 1 000 m² a skládá se ze sedmi bloků, z nichž každý pojednává o jiném způsobem komunikace (vizuální, hlasový, pachový atd.). Celkem je pojednáno na 60 dílčích témata. Největší použité dermoplastické exponáty jsou jelen (v říji), pštros a páv, nejmenší preparáty patří hmyzu. Jsou použity i velké modely – kačák, metrový hlemýžď a asi třímetrová kosatka. Velice často jsou použity videosekvence, zvuky, světla atd. stejně jako různé interaktivní přístupy, z nichž některé připomínají počítačové hry. Množství použité techniky v nás však vyvolávalo obavy, že by po čase nemuselo všechno fungovat hladce. V každém případě nově otevřená výstava se všemi těmito prostředky stává velice atraktivní, zvláště pro mládež.

Jaký bude mít výstava ohlas, zda se ukáže, že kooperace více institucí z různých států je při tvorbě výstav opravdu efektivnější a výhodnější, to ukáže budoucnost. V každém případě se vstupem do Evropské unie se pro naše muzea stává přístupnější i tato možnost spolupráce.

Helena Sutorová,
Karel Sutory

Tři muzeologické konference v Lublani

Mekkou letošního pozdního léta se pro muzejníky z celého světa stala slovinská Lublaň. Slovinští kolegové v termínu 11. až 17. září pořádali tři významná muzeologická setkání. Jednaly zde komise ICOM pro vzdělávání pracovníků (ICTOP), pro Public relation (MPR) a Muzea vědy a techniky (CIMUSET). Setkání mělo vysokou společenskou úroveň, včetně přijetí slovinskou ministru kultury paní Andrejou Rihter, bývalou významnou muzejnicí z Cejle, primátorem města Lublaň, ale především se odehrávalo v opravdu pracovním duchu.

Po slavnostním zahájení Jacquesem Perotem, prezidentem ICOM, pak komise někdy jednaly společně, většinou však separátně, a to za účasti předních odborníků z celého světa. Z Česka se lublaňských konferencí zúčastnili Klára Vorlíčková z Uměleckoprávního muzea v Praze, Miloš Horejš a Jana Nekvasilová z Národního technického muzea v Praze a Jan Dolák z Katedry UNESCO v Brně.

Posledně jmenovaný pak ve svém příspěvku seznámil účastníky komise ICTOP se stavem výuky muzeologie v Česku se zvláštním zřetelem k nově organizované Škole muzejní propedeutiky, pořádané Asociací muzeí a galerií České republiky.

Přednáška se setkala s živým zájmem přítomných, zejména pokud jde o výukový program brněnského oddělení muzeologie na filozofické fakultě.

Jednání ICTP, tentokrát na téma „Spolupráce při výchově muzejních profesionálů a jejich profesního vývoje“, řídil jeho předseda, Angličan Patrick Boylan, muž nepřehlédnutelný svými hlubokými znalostmi velmi široké problematiky v oblasti muzeologie, muzejnictví a především výuky a výchovy v rámci oboru muzejnictví, jednání MPR pak jeho předseda Australan Grahame Ryan, který své první zkušenosti s muzejnictvím získával v Praze vytvářením speciálních programů pro Národní muzeum. Některá jednání se odehrávala i mimo Lublaň, v muzeích v Cejli, Ptuj, Bistru, v Žiče, která mají vysokou úroveň a v mnohém mohou být i pro nás inspirující. Jeden výjezd přítomných se uskutečnil i do chorvatského Zahřebu.

Těžko vybrat z mnoha příspěvků ten nejzajímavější, ale už názvy některých musí nutně vzbuzovat pozornost. Co takhle: Zkus naslouchat návštěvníkům, nebo: Využívání Internetu pro vzdělávání muzejních pracovníků?

Samostatná prezentace pak byla věnována jihokorejskému Soulu, kde se v říjnu 2004 koná generální

Horácké muzeum

Vánoce v muzeu

listopad 2003 - prosinec 2003

100 let založení Svazu lyžařů ČR

listopad 2003 - leden 2004

Nové Město nad Metují

Městské muzeum

Galerie Zázvorka

Krásy lebek

16.10.2003 - 1.12.2003

Nové Strašecí

Městské muzeum

Cechovní památky

květen 2003 - únor 2004

Barevný podzim – studenti Gymnázia

J.A.Komenského

6.11.2003 – 14.12.2003

Stromeček vánoční ustrojený

18.12.2003 – 11.1.2004

Nový Bor

Sklářské muzeum

Vyšší odborná škola sklářská

v Novém Boru 1996 - 2003

září 2003 - prosinec 2003

Sklářský mistr Václav Štěpánek

listopad 2003 - únor 2004

Nový Jičín

Krajské vlastivědné muzeum

Nová stálá expozice: Zámecký interiér v období biedermeieru (od 25.6.2002)

Mikulášský jarmark

prosinec 2003

Rytířský sál a Kamenná síň

Za svobodu a samostatnost: Historie

Československých legií 1914-1920

22.10.2003 - 18.1.2004

Opava

Slezské zemské muzeum

Zámek Štáblovice a Sobkovice z Kornic

listopad 2003

Hrady českého Slezska

od 20.11.2003

Model pomníku rakouské císařovny

Alžběty (Sissi)

Do 30.11.2003

Marie Uchytílová-Kučková:

Návrhy mincí, medailí

Od 5.12.2003

Kouzelný svět dětského divadla

19. století

od 2.12.2003

Památník Petra Bezruče

Rostoka 55/Typo:grafí(k)a 30

listopad 2003

Orlová

Výstavní síň Muzea Těšínska

Loutkářův svět

13.11.2003 - 18.1.2004

Ostrava

Galerie výtvarného umění

v Ostravě

Zvláštní poutník Otakar Schindler

7.10.2003 - 29.11.2003

Felix Jenewein

16.12.2003 - 21.2.2004

Ostravské muzeum

Československé pohraniční opevnění

1935-1938

9.10.2003 - 30.11.2003

Tropy tří světadílů

20.10.2003 - 30.11.2003

Významné osobnosti české vědy
9.10.2003 - 7.12.2003

Ostrava-Poruba

Nová síň v Ostravě-Porubě

Ateliér Vladimíra Kopeckého

23.9.2003 - 29.11.2003

Oscar Dominguez

od 9.12.2003

Pacov

Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově

Jiří Kotek, Josef Šeda: *Obrazy*

listopad 2003

Marta Svárovská: *Obrazy,*

František Libl: *Plastiky*

prosinec 2003

Pardubice

Východočeské muzeum

Škola základ života aneb Za starých

časů před tabulí

26.9.2003 - 4.1.2004

Nábytek jako umělecké dílo,

nábytek jako šperk

31.10.2003 - 12.1.2004

Petřvald u Karviné

Technické muzeum

Hasiči v malém

11.1.2004

Zločin a trest

22.5.2003 - 25.4.2004

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Nová stálá expozice: Exotická příroda -
I. část- Svět hmyzu (od 6. června 2002)

Na poslední cestě

(jak naši předkové pohřbívali)

1.11.2003 - 30.11.2003

Karel Šural: *Výstava transkripcí*

z díla Salvatora Dalí

4.11.2003 - 31.12.2003

Galerie

Jan Sýkora: *Obrazy, kresby*

listopad 2003

Ludmila Kaprasová

prosinec 2003

Pízeň

Západočeské muzeum v Plzni

Krásy a tajemství České republiky

15.10.2003 - 28.2.2004

Národopisné oddělení Západočeského muzea v Plzni

Veselé vánoční hody

27.11.2003 - 11.1.2004

Praha

České muzeum výtvarných

umění, Husova 20

Postindustriální krajina

1.10.2003 - 7.12.2003

Galerie hl. m. Prahy

Bílková vila, Praha 6

Kresby Františka Bílka z let 1892-1900
do konce prosince 2003

Dům U Kamenného zvonu

Sbírka Jana a Medy Mládkových: *Práce
na papíře*

24.10.2003 - 25.1.2004

Městská knihovna

Umělecká beseda

12.11.2003 - 1.2.2004

Staroměstská radnice

Umělecká beseda

12.11.2003 - 1.2.2004

konference ICOM, tentokrát zaměřená na nehmotné dědictví.

V jednom případě jsem pocítil i cosi jako závist. A to při prezentaci slovínského časopisu ARGO, který slouží pro odbornou komunikaci muzejních pracovníků. Na stošedesát až dvě stě stran kvalitních příspěvků, na dobrém papíře, s mnoha fotografiemi a rozsáhlými sumáři v angličtině jednou za šest měsíců. Tedy to, co v Česku tak zoufale postrádáme. Může praktická otázka směřovala do ekonomiky: kdo to platí? Odpověď zněla: teoreticky jdou na vydávání ARGO peníze z více zdrojů, prakticky jsou to všechno peníze ministerstva kultury! Kdy už se k něčemu podobnému dostaneme i v českých zemích?

Jednání ICTOP potvrdilo význam přípravy mladých muzejních

profesionálů i nezbytnost dalšího celoživotního vzdělávání. Výměna zkušeností pak všechny přítomné obohatila v uvědomování si „jak na to“, neboť přístupy, ale i podmínky jsou v řadě zemí světa různé. Všichni však cítíme potřebu klást větší důraz na další prohlubování muzeologických znalostí muzejních pracovníků. Je nutné tuto potřebu zasít hlouběji nejen přímo do hlav muzejních kurátorů, konzervátorů, edukativních pracovníků apod., ale i přímo do dlouhodobých plánů muzejního managementu, protože bez lidí, kteří dobře vědí co a jak mají dělat, hrozí, že muzea zaspí svoji příležitost dokázat svoji nezastupitelnost v globalizujícím se světě, při šíření informací i na poli turistického ruchu.

Jan Dolák

Muzeum školou a hrou

Hronec, Slovenská republika, 30. září – 1. října 2003

Na stále aktuální téma komunikace s návštěvníkem, a to zejména dětským, se zaměřilo pokračování semináře „Múzeum školou a hrou“. Odborný seminář uspořádal Muzeologický kabinet Slovenského národního múzea ve spolupráci s Múzeom ve Sv. Antonu v Hronci ve dnech 30.9.–1.10.2003.

Organizátoři letošního semináře věnovali Evropskému roku zdravotně postižených, což se projevilo nejen v podtitulu semináře, ale i při tvorbě programu. Program byl rozdělen do tří základních bloků. První, nazvaný **Metódy a formy múzejnej komunikácie – veková kategória deti a mládež**, zahájil zástupce Múzea ve Svätom Antone, Ing. Marián Číž. Se zápalom sobě vlastním předal ostatním účastníkům semináře „Skúsenosti z pohľadu ICOM CECA a Múzea vo Sv. Antone“. O aktivitách Dětského muzea Moravského zemského muzea v Brně, přesněji řečeno o metodách a formách jeho práce pak referovala PaedDr. Zdena Poláková v příspěvku nazvaném „Interaktivní práce s dětským návštěvníkem“. Navázala Mgr. Irena Chovančíková z Masarykova muzea Hodoníně, která v příspěvku „Pedagog mezi dětmi a muzeem“ naopak akcentovala spolupráci s učiteli, na niž však mnohdy nejsou připraveni ani učitelé ani muzea samotná. Odpolední druhý blok **Základy komunikačných zručností** patřil národnímu praktickému skupinovému cvičení řízenému PhDr. Ludovítem Dobšovičem, psychologem z Modry. Zde měli účastníci semináře možnost poznat a ověřit si mechanismy fungování mezilidské komunikace. **Praktiká múzejnej komunikácie so zdravotne postihnutými návštěvníkmi** následovala druhého dne, kdy se pokusily přiblí-

žit specifika a rozdílné možnosti práce s handicapovanými návštěvníky Renáta Oláhová z Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a Ľubica Šarinová ze Slovenského zväzu sluchovo postihnutých. Nevšední zájem o zkušenosti z této oblasti práce s návštěvníkem ze strany posluchačů svědčí o velké užitečnosti a pocíťované potřebě poznávání této problematiky pro kvalitnější komunikaci muzeí s veřejností.

Blok **Metódy a formy múzejnej komunikácie** pak pokračoval referátem PhDr. Beáty Husové z Mestského múzea Bratislava „Poučenie hrou – ísť do múzea je zábava“, jehož obsah vycházel především z vlastní činnosti této instituce. Obdobně byl postaven i příspěvek PaedDr. Martiny Pavlíkové ze Slovenské národní galérie Bratislava „V dialógu s umením“. Posluchači v tomto případě ocenili především nápaditost a propracovanost programů bez laciného podbízení se dětskému návštěvníkovi. Závěr semináře bohatě vyplnily koreferáty vyjadřující se k dílčím problémům komunikace muzea s návštěvníkem nebo představující jednotlivé aktivity.

Seminář „Muzeum školou a hrou“ byl jednou z mála možností skutečně pracovní výměny zkušeností se slovenskými kolegy, a to ve velmi pozitivním duchu celého jednání, což je bezpochyby pro všechny zúčastněné strany velmi příjemné. Pestrost a nápaditost jejich návštěvnických aktivit je obdivuhodná, zejména pokud si uvědomíme v jak ekonomicky stísněných podmínkách tyto akce vznikají. O tom se ostatně budeme moci dočíst i v právě připravovaném sborníku příspěvků z tohoto semináře.

Irena Chovančíková

PERSONÁLIE

Má setkání s Pavlem Tigridem

Když jsem bral koncem 50. let rozum, začal jsem číst noviny. Obvykle jen poslední, sportovní stránku, ale někdy jsem zabloudil i jinam, a tak si poprvé přečetl v jakémsi komentáři jméno Pavel Tigríd. Stálo tam, že jde o zapřísáhlého nepřítele socialismu a „zaprodaného“ novináře, dštíciho oheň a síru na svou starou vlast. Tato informace o člověku, o němž jsem nic nevěděl a jehož tvář jsem nikdy neviděl, brzy zapadla.

Podruhé jsem se setkal s Pavlem Tigridem na stránkách časopisu Mladý svět někdy v roce 1968. Vyšel tam s ním rozhovor a byla tam i fotografie vousatého pána. Článek jsem si se zájmem přečetl a netušil jsem, že s ním budu mít později ještě co do činění.

O rok později jsme totiž v muzeu, kde jsem v té době pracoval, připravili novou historickou expozici. Byla ze dvou třetin zaměřena na prehistorii, ale jak to tehdy bývalo, ta poslední třetina měla obsáhnout celý zbytek dějin až po současnost. Čím ale tu současnost doložit, když éra dokumentace současnosti v muzeích ještě nezačala? Vyřešili jsme to jednou vitrínou na téma „z dobového tisku“, celostátního i regionálního. Bez jakéhokoli úmyslu jsme použili i zmíněné číslo Mladého světa, které se v muzeu kdesi povalovalo, a nainstalovali je právě na dvojstraně se zmíněným rozhovorem s Pavlem Tigridem. Snad proto, že ten vousatý pán na fotografii byl docela zajímavý. Vitrína vydržela v nezměněném stavu až do roku 1974, kdy do muzea přišla jakási komise prověřovat ideologickou úroveň expozice. Nad „dobovým tiskem“ propadli komisaři naprostému, mně tenkrát zcela nepochopitelnému, zděšení, vzrušeně šeptali „vždyť to je Tigríd“ a hlasitě pak začali vyhrožovat „nezbytností kádrových změn“. Výhrůžky sice nesplnili, ale časopis musel pryč.

Potřetí jsem se setkal se jménem Pavla Tigrída v polovině 80. let, kdy se mi párkrát dostaly do rukou některé jeho články opsané na psacím stroji a s údivem jsem zjistil, že i český novinář zabývající se politikou může psát úvahy a komentáře nesmírně zajímavé a čtivé. Že se z jejich autorem někdy osobně potkám, mě ale stále ani ve snu nenapadlo.

Uběhla léta a najednou se Pavel Tigríd začal objevovat nejen v novinách, ale také v televizi, a potom jsem najednou stál, spolu s dalšími úředníky Ministerstva kultury, u bílého piana v salóнку Valdštejnského palá-

ce, kde tehdejší předseda vlády Václav Klaus uváděl do úřadu nového ministra. Přišel šarmantní, poměrně pán s milým úsměvem a laskavými, bystřými očima. Když se po nezbytných inauguračních projevech zdravil s úředníky a podal i mně ruku, měl jsem velmi silný pocit, že se u nás skutečně něco změnilo, který se nevyrovnal žádnému dosavadnímu „porevolučnímu“ zážitku.

Následovaly dva roky pravidelných pracovních setkání s Pavlem Tigridem, pro mne nesmírně příjemných. Poznával jsem člověka „věducího“, který ale neměl přehnané iluze ani o ministerstvu, ani o sobě. Přišel do úřadu se zdánlivě skromným cílem vyřešit v omezeném čase zbytek volebního období několik vážných problémů resortu, mezi něž patřilo z oblasti muzeí a galerií otevření Veletržního paláce po nekonečně se vleklou rekonstrukcí, což se koncem roku 1995 také podařilo. Nakonec, samozřejmě, musel řešit problémů mnohem více. Setkání s Pavlem Tigridem bylo svým způsobem vždycky zážitkem. Vyžadoval, aby každý pozvaný účastník vyslovil na projednávanou věc svůj názor, nikdy nepřipustil, aby jednání někdo pouze „odseděl“. Pozorně názor vyslechl a opravdu nic nepředstíral, když za něj děkoval, i když jej třeba vzápětí odmítl. Ke svým úředníkům, ač si je nevybíral, měl a priori důvěru, choval se k nim s noblesou sobě vlastní, což mu nebránilo, aby – opět s noblesou – dokázal i vytknout chyby nebo odmítnout jejich názor. Ta důvěra zavazovala. Přiblížím to na příkladu zcela konkrétním.

Technické muzeum v Brně se muselo takřka ze dne na den vystěhovat z objektu v Orlí ulici, na nějž byl vydán havarijní výměr. Nejen, že to byla situace vpravdě překerní, kam se sbírkami, knihovnou a lidmi, ale také mediálně vděčná („muzeum na chodníku, ojí!“). Probíhalo jednání o jakémsi provizorním řešení, jediném, které nás tehdy napadlo, k němuž jsem byl přizván. Za dveřmi stáli novináři a bzučela televizní kamera, pan ministr novinářům řekl, že ve 14 hodin jim sdělí výsledek jednání. Jenže jednání žádné výsledky nepřineslo. Pan ministr byl rozmrzelý, schůzku rozpustil, žádný závěr neučinil, ale nezbylo mu než otevřít dveře směrem k čekajícím novinářům. To jsem tedy fakt zvědav, co jim řekne, pomyslel jsem si a netušil, že z jeho dalších slov se mi orosí čelo. Pavel Tigríd se svým typickým způsobem usmál a pronesl dvě věty: „V pondělí posí-

Historický ústav Armády české republiky - Armádní muzeum, Praha 3

Atentát. Operace Anthropoid 1941-1942 do konce prosince 2003

Muzeum hlavního města Prahy Expoziční budova

Praha Muzeu - Muzeum Praze. 120 let

Muzea hlavního města Prahy

do března 2004

Češi v Americe

18.9.2003 - 30.11.2003

Národní galerie v Praze

Valdštejnská jízdárna

Václav Brožík

do 11.1.2004

NG - Palác Kinských; sídlo Sbírkky kresby a grafiky

Malířská rodina Mánesů

20.6.2003 - 29.2.2004

NG - Muzeum českého kubismu,

Dům U Černé Matky Boží

Otevření stálé expozice

Od 28.11.2003

NG - Sbírka mimoevropského umění; Archiv Národní galerie v Praze, Praha 5

Tulipán v lesku púlměsíce - výstava

turecké keramiky 15.-17. stol.

do 8.2.2004

NG - Veletržní palác; Sbírkka moderního a současného umění a Sbírkka umění 19. Století

Pavel Baňka: Terezín/Mansfeld -

Mansfeld/Terezín

do 4.1.2004

Národní muzeum

V práci a vědění je naše spasení

9.10.2003 - 4.1.2004

Český šperk

16.10.2003 - 23.11.2003

Voda a život

24.10.2003 - do srpna 2004

Betlémy šesti světadílů

11.12.2003 - do ledna 2004

Galerie Pokoutník

Naši drobní savci

4.12.2002 - 30.11.2003

Hollareum

Život v pravěkých mořích, jezerech a močálech

24.10.2003 - do srpna 2004

Kabinet knižní kultury

Matice česká v severních Čechách

2.10.2003 - 18.1.2004

NM - České muzeum hudby - Muzeum Antonína Dvořáka, Praha 2

Dvořákova rodina ve fotografiích

duben 2003 - prosinec 2003

NM - Historické muzeum - Historická expozice - Lobkovický palác

Vranovská kamenina

26.9.2003 - 30.12.2003

NM - Historické muzeum - Tyršovo muzeum tělesné výchovy a sportu

Čáry na sněhu

11.11.2003 - do konce ledna 2004

NM - Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Orinoko - život indiánských kmenů

na jihu Venezuely

15.10.2003 - 31.1.2004

Národní technické muzeum, Praha 7

Jmenovci fyzikálních jednotek

do 31.12.2003

100 let motocyklů Harley-Davidson
25.11.2003 - 14.3.2004

Památník národního písemnictví

Jaroslav Vrchlický básník - překladatel
25.9.2003 - 30.11.2003

Stefan Zweig, Rakušan z Evropy
6.11.2003 - 25.1.2004

Pedagogické muzeum Jana Amose Komenského

Vánoce v Pedagogickém muzeu
11.12.2003 - 1.2.2003

Správa Pražského hradu - příspěvková organizace KPR

Císařská konírna
Helmut Newton: Work
27.9.2003 - 15.12.2003

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Od 3.4.2003 nová část stálé expozice textilu a módy: Nalehko - jarní a letní oděv od počátku 19. století do současnosti.

Peter Kneubühler a umělci jeho dílny
5.11.2003 - 7.12.2003

Přirůstky do sbírek muzea 1992-2002
18.12.2003 - 29.2.2004

Galerie Josefa Sudka

Karel Paspas a Karel M. Paspas:
Fotografie

8.10.2003 - 11.1.2004

Židovské muzeum v Praze

Galerie Roberta Guttmanna
Ztracené tváře
1.10.2003 - 31.12.2003

Prachatice

Prachatické muzeum

Nová stálá expozice: Prachaticko ve středověku (od 19. března 2002)

Pananky - kouzlo a romantika oblíbené hračky

28.10.2003 - 4.1.2004

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově

Anton Hanak: Sochy (1900-1915)
26.6.2003 - 30.11.2003

Pocta Josefu Ladovi
15.11.2003 - 11.1.2004

Betlémy

4.12.2003 - 4.1.2004

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Paličkovaná krajka Zdeňka Doležala
6.11.2003 - 11.1.2003

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově

Římaní a Germáni na střední Moravě
23.7.2003 - 30.11.2003

Richard Lauda: Obrazy a ilustrace
13.9.2003 - 30.11.2003

Marcel Krasický: Obrazy
25.9.2003 - 30.11.2003

Svět loutek

1.10.2003 - 30.11.2003

Já bych rád k Betlému...

3.12.2003 - 26.12.2003

Moravská ornitologická stanice - přírodovědné oddělení Muzea Komenského v Přerově

Fotografie ptáků střední Moravy od Adolfa Goebela
5.10.2003 - 29.4.2004

lám do Brna vysokého státního úředníka doktora Žalmana, který věc vyřeší na místě. Teď mě omluvte, mám neodkladné jednání.“ A odcházel pryč. Spěchal jsem za ním, doufaje, že mi k tomu ještě něco řekne, ale on jen v chůzi poznamenal: „Všechno podstatné jste slyšel, pane doktore.“ Byl čtvrtek. Možná, že u někoho jiného bych to vnímal jako vyvléknutí se z problému na můj účet (a ono tak asi bylo), ale na základě svých předchozích zkušeností s panem ministrem jsem to vnímal právě jako projev důvěry, že tu překerní situaci přece jen nějak vyřeším, ačkoliv jsem ovšem vůbec netušil jak. Nicméně jsem se spolu s dvěma kolegy vydal v pondělí do Brna a byl jsem připraven se odtud dřív nevrátit, dokud se řešení nenajde. Chodili jsme doslova „dům od domu“, až jsme přišli, spolu s ředitelem muzea, také do areálu někdejší Tesly v Králově Poli. Tam se možné řešení začalo rýsovat, i když za cenu značných finančních nákladů. Následující den jsem šel za panem ministrem a řekl mu, že jsem úkol splnil, ale... a sdělil mu tu částku, která bude třeba na nákup nového objektu pro muzeum, a že bude tudíž třeba přerozdělit peníze určené původně na něco jiného. Zprvu se zarazil, ukázal na dveře, a zpola žertem a zpola vážně řekl: „A ven!“ Jenže rychle uznal, že když mě do toho neřešitelného úkolu „navel“ a já jej splnil, nezbyvá než aby se navrženým řešením vážně zabýval. Udělal to, přijal je – a nové muze-

um v Králově Poli, které bylo právě letos otevřeno pro veřejnost, je tak vlastně výsledkem toho nezvyklého setkání s panem ministrem Tigridem. Připouštím, že roli přítom hrálo i štěstí, jenže jsem mu šel proto tak usilovně naproti, abych nezklamal „svého“ ministra.

Těch setkání byla za dva roky, kdy byl Pavel Tigrid ministrem, celá řada. Zřejmě žádný z jeho předchůdců ani následovníků se tak často s řediteli odborů nesetkával. A nejen na oficiálních poradách a jednáních, ale i při pracovních snídaních či večerních, polooficiálních posezeních s nezbytnými doutníčky. Když úřad opouštěl, napsal jsem mu dopis, kde jsem, mimo jiné, vyličil i onu příhodu s prověřkovou komisí nad jeho fotografií v časopise ze 70. let. Odpověď mi milým, dvoustránkovým, dopisem, z nějž jsem si – ke své velké radosti – potvrdil, že sympatie, které jsem k němu choval, byly zřejmě oboustranné.

Pak už jsem jen četl jeho nezaměnitelné články v tisku a nakonec, krátce po tom, co vyšel ten poslední, zprávu, že zemřel. Odejde-li člověk, který nám byl blízký, je to vždy bolestné, jenže s Pavlem Tigridem odešlo pro mne i něco víc. Éra skutečných gentlemanů, se vším, co je s tímto označením spojeno. To už ale o něm řekli a napsali mnozí a já jsem jen moc rád, že mi dal osud příležitost Pavla Tigrida osobně poznat.

Jiří Žalman

NOVÉ STÁLÉ EXPOZICE

Slavnostní otevření nově zrekonstruované budovy a otevřené části expozice Krajského muzea Cheb

Krajské muzeum Cheb společně s Městem Cheb otevírají po roční rekonstrukci budovu, která bezprostředně sousedí se stávající budovou Krajského muzea.

Muzeum tuto budovu s čp. 493 získalo pro muzejní činnosti v roce 1956. Sloužila jako expoziční a depozitární prostory a jako pracoviště tehdejšího Krajského vlastivědného muzea. V roce 1988 Rada ONV v Chebu rozhodla o velkorysé rekonstrukci objektu. V období let 1988–1990 byla připravována projektová dokumentace. Po roce 1990 se společenskými změnami došlo i ke změnám majetkovým a budova se vrátila z majetku československého státu jako historický majetek Města Chebu svému původnímu vlastníkovi. Trvalo plyných 10 roků, než bylo s konečnou platností rozhodnuto o rekonstrukci objektu pro muzeum. Rekonstrukci prováděla firma S.I. R., která nejlépe splnila podmínky zadání výběrového řízení na dodavatele stavby. Celková rekonstrukce objektu

stála cca 22 mil. Kč. Finančně se na rekonstrukci asi z 50% podílel majitel objektu Město Cheb a 50% finančních prostředků bylo získáno z různých dotačních titulů. Stavba byla zkolaudována v srpnu letošního roku.

Předáním staronového objektu muzeum získává pro svoji činnost nové kanceláře, pracovny, depozitáře, hernu pro edukativní program, badatelnu a přednáškový sál. Veřejnosti bude přístupné první patro, kde dochází k rozšíření expozice o část věnovanou výrobě kol v Chebu a restaurovaným skvostům ze sbírek Krajského muzea Cheb.

Krajské muzeum Cheb k 31. prosinci 2003 opouští prostory františkánského kláštera v Chebu a od 1.1. 2004 bude ředitelství sídlit na výše uvedené adrese.

– dle zaslaných materiálů

Židovské muzeum v Praze znovu otevírá návštěvníkům Pinkasovu synagogu

Židovské muzeum v Praze od 30. září 2003 otevírá pro veřejnost Pinkasovu synagogu, která byla 14 měsíců uzavřena z důvodu škod způsobených loňskými záplavami.

Pinkasova synagoga, která je ve správě Židovského muzea v Praze, je vedle Staronové synagogy a Starého židovského hřbitova nejstarší a nejlépe dochovanou památkou bývalého pražského Židovského Města, které bylo z větší části zcela přestavěno kolem roku 1900. Již od počátku 20. století probíhala postupná obnova a památková rehabilitace budovy. Po druhé světové válce byla synagoga přeměněna na ojedinelý Památník obětí holocaustu z Čech a Moravy, tehdy jediný ve východní Evropě, který byl věnován výslovně židovským obětem. 77 297 jmen českých a moravských Židů, kteří za nacismu zahynuli, bylo zaznamenáno na zdech synagogy spolu s osobními daty a jménem příslušné obce. Po okupaci v roce 1968 byl na více než 20 let památník uzavřen, přičemž nápisy byly poškozeny a postupně strženy. Teprve po listopadové revoluci 1989 byl Památník obnoven a v letech 1992-96 byla jména téměř 80 000 zavražděných Židů z Čech a Moravy nově ručně přepsána na stěny synagogy. Pinkasova synagoga je zařazena do seznamu památkově chráněných historických objektů České republiky prvního stupně, který vydal Státní ústav památkové péče v Praze.

V srpnu minulého roku byla Praha zasažena záplavovou vodou z Vltavy. Největší škody ze všech památkově chráněných židovských staveb utrpěl právě objekt Pinkasovy synagogy. Podzemní kontaminovanou vodou a bahnem byly zaplaveny hlavní loď a předsíň synagogy. Hladina vody byla 1,3 m nad podlahou přízemí, podzemní prostory byly zcela za-

plaveny. Byla narušena statika budovy, distančních a odvětrávacích kanálů a statika kleneb, dále bylo zničeno elektrické podlahové topení a tepelné a vodotěsné izolace pod hladinou vody. Poškozeny byly i nápisy se jmény obětí na stěnách, integrovaný systém osvětlení Philips, umělé mramory na bímě a aron ha-kodeš a omítky a kamenné prvky stavby.

První záchranné restaurační práce provedli pracovníci muzea za spolupráce externích odborníků bezprostředně po odčerpání vody již 19. srpna 2002. Objekt byl vyčištěn speciálními roztoky, byla provedena preventivní ochrana stěn proti plísní, na místech pod nápisy byla opatrně odstraněna vrchní štuková vrstva omítky pro lepší vysychání.

Rekonstrukce synagogy probíhala ve dvou etapách: na přípravné práce nejrůznějších specialistů navazovaly vlastní stavební úpravy.

Pro záchranu Pinkasovy synagogy vznikl počátkem září 2002 tým odborných pracovníků vedený klimatologem Ing. Janem Červenákem. Tento tým, složený z mikrobiologa a chemika, klimatologa, stavebního inženýra, architekta, diagnostika stavebních konstrukcí, statika, hydrogeologa, restaurátora maleb, restaurátora kamene a pracovníka památkové péče, doporučil prioritně zajistit stabilitu objektu stažením budovy v obou směrech předpjatými ocelovými táhly a sanací jednotlivých trhlin. Současně byla vlhkost v prostoru synagogy průběžně snižována umělou kondenzací. Byla také zajištěna stálá cirkulace vzduchu a stabilní teplota. Prostory bylo nutné opakovaně čistit a desinfikovat. Tímto a dalšími způsoby se podařilo omezit na nejmenší míru degradaci poškozených prvků.

– dle zaslaných materiálů

Stálá expozice „Paměť města“ (Kapitoly z historie Mladé Boleslavi)

Ve čtvrtek 23. října 2003 byla ve výstavních prostorách muzea na mladoboleslavském hradě slavnostně otevřena stálá expozice „Paměť města“, kterou by bylo možno rovněž označit podtitulem „Kapitoly z dějin Mladé Boleslavi“. Expozice, která částečně navazuje na úspěšnou a zejména mezi školní mládeží již bezpochyby dostatečně známou instalaci „Templum historicum et archaeologicum Boleslaviensis“, je rozprostřena na ploše všech výstavních sálů v prvním poschodí tzv. Josefinského křídla hradu, tedy v místech, kde od roku 1991 do letošního jara mohli návštěvníci

zhlédnout historickou část expozice „Památky minulosti“.

Právě provizorní charakter uvedené dřívější expozice, její technická nedokonalost a v neposlední řadě také pouze okrajová souvislost s městem a regionem vedly pracovníky muzea k rozhodnutí vytvořit zcela novou instalaci, zaměřenou na dějiny města. Pracovní tým, který se na přípravě a realizaci expozice podílel, tentokrát kromě odborníků na historii (Mgr. Sylva Městecká, Mgr. Ivana Sýkorová, Mgr. Pavel Sosnovec, PhDr. Luděk Beneš) zahrnoval i výtvarníky, reprezentované firmou Adjust Art –

Přerov nad Labem
Polabské národopisné muzeum
Lidové vánoce v Polabí
5.12.2003 - 30.12.2003

Příbor

Muzeum

Nech brouká žít

říjen 2003 - leden 2004

Max Švabinský a jasoň červenoooký

říjen 2003 - listopad 2003

Pánbu ví a všichni svatí

4.12.2003 - do února 2004

Příbram

Hornické muzeum Příbram

Galerie v Rožmitále p. Třemšínem

Archeologie v sítech

listopad 2003

Galerie Zámeček - Ernestinum

Vánoční výstava betlémů a příbramské voskařství

4.12.2003 - do ledna 2004

*Hornický domek v Příbrami VI/105,
Prokopská štola v Příbrami - Březových
Horách*

Vánoce v Hornickém muzeu

15.12.2003 - 19.12.2003

Rakovník

Muzeum T. G. M. Rakovník

Dějiny dehtařství na Rakovnicku

do 30.11.2003

Kresba, grafika a plakáty

Jaroslava Šury

20.11.2003 - 21.12.2003

Vánoční výstava Speciálních škol

Rakovník

2.12.2003 - 14.12.2003

Galerie Samson-café

E.A. Schmidtová: Zátíší, květiny

25.11.2003 - 3.1.2004

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

"Vánoce, vánoce přicházejí"

13.11.2003 - 31.12.2003

Anna Hálečková-Hásková, Eva

Schwarzová: Malby, kresby

20.11.2003 - 11.1.2004

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění

Gian Pedretti

listopad 2003 - prosinec 2003

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum

v Roztokách u Prahy

Pohledy do šlechtických interiérů

19. století

9.9.2003 - 23.11.2003

Roztoky a muzeum dětskýma očima

27.11.2003 - 7.12.2003

Šťastí, zdraví, dlouhá léta

prosinec 2003 - leden 2004

Rožnov pod Radhoštěm

Valašské muzeum v přírodě, národní kulturní památka

Dřevěné městečko

Mikulášský podvečer

5.12.2003

Živý betlém

20.12.2003

Valašská dědina
Vánoce na dědině
 8.12.2003 - 12.12.2003

Rýmařov

Městské muzeum v Rýmařově

Jan Vondra: Příroda Jeseníků
 8.11.2003 - 30.11.2003
Vánoční výstava 2003 a pohyblivý dřevěný betlém p. Heinische
 6.12.2003 - 31.12.2003

Sedlčany

Městské muzeum

Nová stálá expozice: Sbírky 19. a 20. století na Sedlčansku, národopisné sbírky, památník Josefa Suka od 12.6.2003

Výstava betlémů
 prosinec 2003 - leden 2004

Slavkov u Brna

Historické muzeum ve Slavkově u Brna

Zámek Slavkov u Brna a Památník Mohyla míru u obce Práče
Napoleonské války a české země
 duben 2001 - prosinec 2004

Soběslav

Smrčkův dům - pobočka Husitského muzea v Táboře

Vánoce ve Smrčkově domě
 prosinec 2003

Stěbořice

Arboretum Nový Dvůr

Karla Klusoňová:
Krajka s přírodními motivy
 říjen 2003 - únor 2004

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Adventní trhy
 5.12.2003 - 7.12.2003
Muzikanti, do Betléma spěchejte
 29.11.2003 - 28.12.2003

Zámecká galerie
Vánoce s Albatrosem
 27.11.2003 - 23.12.2003

Strážnice

Městské muzeum

Minerály a polodrahokamy
 12.10.2003 - 18.12.2003

Ústav lidové kultury - Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

Radujme se, veselme se...
 6.12.2003 - 8.12.2003

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Nad Betlémem vyšla hvězda
 30.11.2003 - 11.1.2004

Šenov

Knihovna & Šenovské muzeum

Nová stálá expozice: Historie Šenova - stálá expozice o historii Šenova, zaměřená i na okolní region (bývalé Šenovské panství). od 30.8. 2003

Z historie hasičského sboru
 30.8.2003 - 30.3.2004

Šumperk

Vlastivědné muzeum Šumperk

Perličky z depozitáře
 20.11.2003 - 31.1.2004

Petr Sýkora, což u předchozí expozice z finančních a personálních důvodů nebylo možné.

Nač se tedy návštěvníci muzea mohou těšit? První část expozice je věnována historii mladoboleslavského hradu, a to jak jeho stavebnímu vývoji, tak i využití, které se průběhu staletí výrazně měnilo. Připomenuto je zejména dvousetleté období, kdy hrad sloužil několika armádám jako kasárna, nechýbí ani malá zmínka o tragické epizodě z let nacistické okupace, kdy areál hradu byl přeměněn na internační tábor pro židovské občany z okolí.

Protože posledních třicet let je objekt využíván pro potřeby muzea a nyní i pro účely Státního okresního archivu, nechýbí v expozici ani úsek, zaměřený jednak na dějiny muzejnictví v Mladé Boleslavi, jednak na činnost muzea a každodenní práci jeho zaměstnanců. Stejně jako v dalších částech expozice je i zde vše prezentováno převážně prostřednictvím originálních sbírkových předmětů a zajímavých obrazových i písemných dokumentů, přičemž „ploché“ exponáty a zejména doprovodné texty jsou omezeny na minimum.

V dalším sále se návštěvníci seznámí se stavebním vývojem Mladé Boleslavi a také s historií fungování města jako svébytného správního i samosprávného celku. Přestože k těmto tématům nebylo jednoduché najít atraktivní a návštěvnícky zajímavé exponáty, věříme, že se nám to podařilo.

Bohatý společenský a zejména spolkový život v 19. a na počátku 20. století přibližuje expozice ve třetí místnosti. Na ni navazuje úsek, věnovaný historii mladoboleslavského školství, opět s důrazem na období 19. století, které znamenalo zásadní přelom v přístupu ke vzdělání.

Bohatě a snad i přitažlivě je v expozici zastoupen další významný jev v dějinách města v 18. a zejména v 19. století - rychlý rozvoj průmyslu a živnosti. Řada předmětů i dokumen-

tů provede návštěvníky složitým vývojem od vrcholného období cechovního řemesla až po definitivní vítězství továrního způsobu výroby.

Závěr expozice tvoří ukázky vybavení měšťanských bytů v tomtéž časovém období včetně kuchyňského náčiní a drobného nábytku.

Součástí expozice je rovněž sál pro dlouhodobé výstavy a malá místnost pro „minivýstavky“, která bude věnována ukázkám drobných, ale pro návštěvníky bezpochyby přitažlivých sbírkových fondů. Jako první zde jsou prezentovány historické fotografické přístroje z období od konce 19. století do 30. let 20. století a stará zvuková technika představená v řadě typů od mechanických hracích strojků přes fonograf až po gramofon.

Nová koncepce výstav

Muzeum Mladoboleslavsko začíná také s novou koncepcí výstav. Mimo krátkodobých, jejichž počet se každoročně pohybuje kolem pěti a pro něž nadále bude sloužit menší výstavní místnost v přízemí, budou v nově vybaveném výstavním sále probíhat dlouhodobé tematické výstavy. První z nich s názvem „Baroko v Pojizeří“ by měla návštěvníkům ukázat především umělecká díla a výrobky uměleckých řemesel od poloviny 17. do sklonku 18. století. Vystaven bude mj. i soubor plastik z dílny kosmonoské rodiny Jelínků, která po celé 18. století dodávala jak umělecká díla k výzdobě interiérů kostelů v oblasti středních a severovýchodních Čech, tak i kamenné sochy k venkovní instalaci v celé uvedené oblasti. Prezentovány zde jsou také dobové tisky, nábytek, výtvarná díla či ukázky dovednosti uměleckých řemeslníků. K dokreslení celkové atmosféry výstavy bylo vybráno i několik originálních dobových písemností a tisků převážně sakrálního charakteru. Výstava je pojata jako dlouhodobá s plánovaným zakončením až na podzim 2004.

Luděk Beneš

POZVÁNKY NA VÝSTAVY

“Skrytý půvab dopisu toskánských Habsburků“

“Il fascino nascosto del carteggio dei Granduchi di Toscana“
 Výstavní sál Státního ústředního archivu v Praze, Praha 4 - Chodovec
 15. listopadu 2003 - 14. prosince 2003

Záměrem výstavy Skrytý půvab dopisů toskánských Habsburků je vystavit jedinečnou kolekci dopisů psaných v první polovině 19. století příslušníky sekundogenitury habsbursko-lotrinského rodu, vládnoucí v Toskánsku od 1765 do roku 1859. Jde o unikátní soubor dopisů z fondu Rodinný archiv toskánských Habsburků, který je uložen ve Státním ústředním

archivu v Praze. Návštěvník bude mít vzácnou příležitost seznámit se se zdobením dopisních papírů půvabným dekorem. Rozmanitost drobné grafiky i malovaných miniatur 1. poloviny 19. století aplikovaných na dopisních papírech, jak v záhlaví dopisů, tak i na jejich okrajích, umožňuje rozčlenit vystavované exponáty do různých tematických okruhů, např. osob-

ní monogramy členů rodu, veduty italských, rakouských, německých, českých a anglických měst, dny v týdnu a roční období, či rostlinný dekor, živočišná a ptačí říše, žánrové obrázky z venkovského života, krajinomalby, lovecké motivy, figurální, společenské a náboženské náměty, dále dopisy zdobené raženou krajkou či tlačeným slepotiskovým ornamentem. Obrázek namalovaný v záhlaví je často vybrán tak, aby odpovídal osobnímu sdělení vyjádřeném v dopise. Rozmanitost užitého dekoru ukazuje, že nebyl vybírán nahodile, ale že chtěl, podobně jako psané slovo potěšit, připomenout společně prožité chvíle a ukázat na povahu a zájmy pisatelů. Z dopisů dýchá poklid, krásná rodinná atmosféra a vzájemná úcta a láska. Proto v předvánočním období plném shonu a touhy lidí po rodinném štěstí, klidu a harmonii výstava nabízí návštěvníkovi hluboký citový zážitek a naladění na nadcházející vánoční svátky.

Výjimečnost expozice spočívá v tom, že dosud nikdy nebyla korespondence hodnocena a návštěvníkům přiblížena z hlediska aplikace výtvarných motivů typických pro drobné užitě umění 19. století nejen v Itálii, ale i v celé Evropě. Výstava má také přiblížit životní osudy pobočné větve habsburského Arcidomu v Itálii.

Všechny vystavované exponáty jsou jedinečnými originály. Návštěvník může na vlastní oči vidět originální dopis s monogramem císařovny Alžběty, zvané Sisi, manželky císaře Františka Josefa I., autograf dopisu císaře Františka Josefa I. s pečeti nebo originální dopis Maxmiliána Habsburského, mexického císaře, s monogramem.

Z rozvětvené rodiny posledního vládnoucího velkovévody z toskánské habsbursko-lotrinské pobočné linie Leopolda II., který si v exilu v roce 1860 zakoupil v Čechách panství Brandýs nad Labem, jsou vystaveny dopisy s monogramy téměř všech členů jeho rodu. K nejzajímavějším patří dopisy s monogramy významného cestovatele a přírodovědce Ludvíka Salvátora, jenž procestoval doslova celý svět a napsal řadu cestopisných knih, které vydával v Praze. Arcivévoda pobýval nejčastěji na Brandýse a na Mallorce, kde hostil představitele habsburského panovnického domu (např. pozdějšího císaře Karla). Monogram na dopise jeho nešťastného mladšího bratra Jana Nepomuka, který vystoupil po tragické smrti císařova

syna Rudolfa z habsburského rodu a pod občanským jménem Johann Orth se plavil po mořích Jižní Ameriky, připomíná tragický osud tohoto nekonformního arcivévody, jenž zmizel za bouře u Hoornova mysu. Různobarevné monogramy na dopisních papírech jsou doprovázeny dobovými podobenkami svých majitelů a jejich sídelních míst, rovněž fotografie jsou originály pocházející z 2. pol. 19. stol.

Ukázky budou uveřejněny na webových stránkách Státního ústředního archivu v Praze: <http://www.mvcr.cz/archivy/index.htm>.

Výstava bude obohacena originální rukopisnou mapou Toskánska z 18. století, mapami, plány a vedutami sídel toskánských Habsburků ve Florencii, Čechách (Brandýs n/L), v Rakousku (Salcburk a Lindau), dále dobovými fotografiemi z pol. 19. století těchto míst, včetně interiérů jejich paláců a vil.

Velkou atraktivnost a působivost pro diváka jistě budou mít barevné stereoskopické fotografie sídelního paláce Pitti a zahrady Boboli ve Florencii zhotovené pro potěchu dvora kolem roku 1860, včetně makety stereoskopických prohlížečů, kde se návštěvník může seznámit s touto fotografickou projekcí, jež dovoluje vidět obrázky plasticky v třetí rozměru. Ze Státního zámku Konopiště jsou pro výstavu zapůjčeny 3 mramorové busty toskánských velkovévodkyň a originální rodokmen habsbursko-lotrinského rodu.

K výstavě bude vydán výtvarný výběrový česko-italský katalog s anglickou kapitolou, doprovázený volnými prázdnými listy s dekorem z originálních dopisů, aby je návštěvník mohl použít jako svůj osobní dopisní papír. Obálka pak ukrývá rodokmen rodiny toskánské velkovévody Leopolda II. Každý člen rodu má u svého jména svůj vlastní používaný monogram z dopisů.

Domníváme se, že v době vyspělé komunikační techniky, chladných emailů, na úkor srozumitelnosti psaných SMS a pitvorných piktogramů, jež mají jen omezenou dobu trvání, je zapotřebí představit veřejnosti druh komunikace, který tady existoval po staletí a jenž trvale a hmatatelně uchovává paměť o životě, citových vazbách a osobních vztazích našich předků.

Eva Gregorovičová

„Nalezené tváře“

Židovské muzeum v Praze – Galerie Roberta Guttmanna
15. října 2003 – 15. ledna 2004

Židovské muzeum v Praze otevřelo 15. října 2003 novou výstavu s názvem „Nalezené tváře“, která je

završením úspěšné akce „Pomozte pátrat po zmizelých sousedech“ zahájené v prosinci 2001. Prostřednictvím

Vánoce v muzeu

13.12.2003

Novoročenky ve službách přátelství - ze

sbírkou A. Herodese

11.12.2003 - 31.1.2004

Tábor

Husitské muzeum

Galerie AD 1551

Gloria in excelsis deo

listopad 2003 - prosinec 2003

Teplice

Regionální muzeum v Teplicích,
příspěvková organizace

Bitva o město Teplice

29.8.2003 - 31.12.2003

Vilém Vondruška: Fotografie,

Miroslav Rada: Fotografie

20.11.2003 - 4.1.2004

Exponát měsíce: keltské rotační

žernovy

listopad 2003

Exponát měsíce: Měšťanská střelecká

společnost 1668-1927

prosinec 2003

Vánoční výstava: Keramika Aleny

Kartákové a kresby a oděvy Evy

Váagnerové

prosinec 2003 - leden 2004

Terezín

Památník Terezín - Muzeum
ghetta

Výstava o činnosti vzdělávacího

oddělení Památníku Terezín,

výročí 10 let činnosti

od 6.11.2003

Třebíč

Muzeum Vysočiny Třebíč,
příspěvková organizace

Lidmila Dohnalová: Moji přátelé

31.10.2003 - 31.12.2003

Cesty Třebíčska

14.11.2003 - 4.1.2004

Božena a Boris Kjulleněnovi: Malba,

kresba, skulptura

19.11.2003 - 1.2.2004

Třinec

Muzeum Třineckých železáren
a města Třince

Pananky Anny Šlesinger

9.10.2003 - 30.12.2003

Turnov

Muzeum Českého ráje

Karel IV. a drahé kameny

13.9.2003 - 30.12.2003

Kámen ve službách civilizace aneb

chvála hlíny

16.10.2003 - 20.1.2004

Krystaly ve službách civilizace - 60.

výročí založení Monokrystalů Turnov

listopad 2003 - leden 2004

Stříbrný šperk 2003

od 2.12.2003

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

Vánoční výstava

listopad 2003 - prosinec 2003

Uherské Hradiště

Slovácké muzeum

Egypt za vlády faraonů

30.10.2003 - 15.2.2004

Galerie Slovákého muzea
Položená osmička a hosté - obrazy, kresby, grafika, sochy, keramika
9.10.2003 - 4.1.2004

Antonín Oth - skleněná plastika
9.10.2003 - 4.1.2004

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose
Komenského

Úvodnice a kůtnice
7.2.2003 - 14.12.2003

Labyrint světa Karla Demela
10.10.2003 - do ledna 2004

Jan Černý: Ženy, madony, andělé
24.10.2003 - 7.12.2003

Železniční modely
od 12.11.2003

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí n. Labem

Ze starých ústeckých fabrik
4.12.2003 - 14.2.2004

Kontrasty Ústí nad Labem - historie města ve fotografiích
20.11.2003 - 11.1.2004

Vánoční ukolébavka
9.11.2003 - 4.1.2004

Varnsdorf

Okresní muzeum Děčín - pobočka Varnsdorf

Historické hodiny a restaurované obrazy z depozitáře muzea
od 26.6.2003

140. výročí založení hasičského sboru
13.11.2003 - 20.12.2003

Veselí nad Lužnicí

Muzeum - pobočka Husitského muzea v Táboře, Weisův dům

Vánoční prodejní výstava
prosinec 2003

Veselí nad Moravou

Městské muzeum Veselí nad Moravou

Práce žáků SPUŠ VOŠ Hodonín
12.10.2003 - 19.12.2003

Veselý Kopec

Soubor lidových staveb Vysočina - Veselý Kopec

Vánoce na Veselém Kopci
29.11.2003 - 7.12.2003
Předvánoční jarmark
7.12.2003

Vlašim

Muzeum Podblanicka
Ema Harásková - obrazy

listopad 2003

Jana Křepelová: obrazy, gobelíny, hedvábí, J. Slaninová: suché vazby
prosinec 2003

Vrchlabí

Krkonošské muzeum

Fritz Hartmann, malíř Krkonoš
14.10.2003 - 30.11.2003

Poštovní historie
4.11.2003 - 18.1.2004

Josef Reischig - Odhalená krása stvoření

9.12.2003 - 19.1.2004
nám. Míru 222

Když jsem byl maličký pacholíček
11.11.2003 - 1.2.2004

opakovaných výzev a rozhovorů v tisku, rozhlasu a v televizi se muzeum obrátilo na širokou veřejnost s prosbou o vyhledání vzpomínek, fotografií, písemností či předmětů, které mohou sdělit informace o životě a osudu jejich předválečných židovských příbuzných či přátel. Cílem této akce bylo shromáždit co nejvíce dokumentů o životě Židů perzekvovaných během 2. světové války kvůli rasové příslušnosti.

Reakce na tuto výzvu předčila veškerá očekávání. V průběhu dvou let muzeum kontaktovalo přes 500 občanů, kteří předali či zapůjčili zhruba 3000 nejrůznějších dokumentů a předmětů. Ozvalo se i několik přispěvatelů žijících v cizině. Někteří dokumenty darovali, jiní jejich zapůjčením umožnili výrobu kopií.

Mnozí z dárců se dozvěděli podrobnější údaje o osudu svých blízkých a známých až teprve při návštěvě muzea, kde měli možnost nahlédnout do muzejní databáze obětí. Mnoho tváří na fotografiích se podařilo identifikovat až na základě konfrontace údajů z databáze, dokumentů a vzpomínek dárců.

Takto byly získány nejen dokumenty úřední povahy, např. vyhlášky, věstníky a formuláře z doby německé okupace, ale i ryze osobní věci – portrétní, rodinné a školní foto-

grafie, osobní dokumenty – jako jsou rodné a oddací listy, vysvědčení, průkazy totožnosti a cestovní pasy, členské průkazy, oficiální i ilegální korespondence z domova, z Terezína a dalších nacistických táborů i ghatt. Cenným pramenem pro přiblížení každodenního života židovských vězňů jsou např. i deníky, památníky, básně a vzpomínky. Zcela samostatný věcný celek tvoří drobné předměty zhotovené v koncentračních táborech, jako jsou hračky pro děti nebo dárek pro přátele a příbuzné.

Všechny materiály jsou uloženy v oddělení holocaustu Židovského muzea v Praze, kde budou archivně zpracovány a zinventarizovány a uloženy do archivních sbírek a sbírky fotografií. Stanou se významným studijním pramenem pro historiky a postupně budou využívány na výstavách.

Na výstavě „Nalezené tváře“ může být k naší lítosti prezentován z prostorových důvodů jen nepatrný výběr ze získaných dokumentů. Autoři výstavy se snažili vytvořit průřez, který by co nejlépe ukázal rozmanitost materiálů.

Kurátorkami výstavy jsou PhDr. Jana Šplíchalová a Anita Franková z oddělení holocaustu Židovského muzea v Praze.

– dle zaslaných materiálů

Karel Paspas a Karel M. Paspas: Fotografie

Uměleckoprůmyslové muzeum – Galerie Josefa Sudka
9. října 2003 – 11. ledna 2004

Jednou z nejslavnějších knih české meziválečné avantgardy je Abeceda Vítězslava Nezvala z roku 1926. Na jejím vzniku spolupracoval i fotograf Paspas, kolem jehož identity a míry spolupráce přetrvávají určitá nedorozumění, která se tato komorní výstava pokusí částečně napravit. Musíme se ale věnovat dvěma fotografům toho jména – Karlu Paspovi staršímu a jeho synovi.

Karel Paspas

Otec Karel Paspas (1862–1936) byl jedním z prvních českých fotoamatérů, ale profesí byl pracovník pošty. Fotografii se věnoval již od konce 80. let 19. století, byl zaujat technickými novinkami i experimentálními postupy. Nejstarší práce jsou signovány suchou pečeti *Paspas/Šafařík*. Spolupracovníkem byl profesor chemie na Českém vysokém učení technickém (ČVUT) a Karlově univerzitě Vojtěch Šafařík (1831–1902). Roku 1896 zhotovili první rentgenogram českého původu, který vznikl teprve rok po zveřejnění této metody. Paspas patřil k první generaci moderní české fotografie (společně s Ludvíkem Pinkou a Otto Šetelem ad.), která se v 90. letech 19. století podílela na proměně fotografie v uvědomělou a svobodnou

uměleckou tvorbu. Byl jedním z nejstarších členů českého Klubu fotografů amatérů v Praze (KFA). Většina Paspových prací té doby jsou portréty, stylizované autoportréty a žánrové studie (Harfenista, První Pražský Prorok Povětrnosti Fiala, Veřejný poslíček ad.). Nejzajímavější jsou žertovné scény a fotografické anekdoty z klubového ateliéru (1893), scéna Trhání zubů a vizitka Tatíčkův miláček, využívající techniku fotografické koláže. Paspas do amatérské společnosti vnesl radost z fotografie jako hry.

Karel M. Paspas

Syn Karel Maria Eduard Paspas (1899–1979) absolvoval roku 1922 na pražské technice.

V duchu rodinné tradice se stal roku 1921 členem KFA v Praze, pak provozoval vlastní fotografickou a filmovou živnost. V letech 1925–1930 spolupracoval, většinou jako kameraman, na sedmi vědeckopopulárních filmech. Nejdůležitější byl „J. V. Monolyt II.“ z let 1926–1927 (zde byl kameramanem i režisérem), film o zpracování a transportu žulového monolitu pro Pražský hrad. Od 20. let publikoval odborné texty o filmu a fotografii v časopisech *Věda, Kinematograf, Amatérská kinematografie*, v pováleč-

né době pak hlavně v Československé fotografii a Fotografii. Roku 1926 Karel M. Paspas fotografoval tanečnici Milču Mayerovou pro knižní vydání souboru básní Vítězslava Nezvala Abeceda (vydavatel Jan Otto, Praha 1926). Konstruktivistický výtvarný doprovod Karla Teigehe tvořily montáže Paspových fotografií tanečních krea-cí, doplněné na bílé ploše výraznými černými pásy. Kniha je považována za nečistější projev avantgardních myšlenek revolučního sdružení De-větsil, k jehož generaci K. M. Paspas patřil. Výstavu doplňují další autorovy fotografické práce z 20.–30. let. V ju-

bilejním roce 1939 se podílel na pří-pravě výstavy Sto let české fotografie v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze (UPM), v pozdějších letech byl považován za předního znalce fo-tografické a filmové techniky. Karel M. Paspas se také desetiletí angažoval pro myšlenku velkého muzea a archi-vu fotografie českých zemí.

Tato výstava je prvním samo-statným, i když pouze komorním, při-pomenutím fotografické tvorby otce a syna Paspových, výrazných před-stavitelů dvou generací moderní čes-ké fotografie.

Jan Mlčoch

Muzeum o muzeu

**Výstava k 55. výročí založení muzea v Českém Těšíně
Výstavní síň Musaion v Havířově
do 4. 1. 2004**

V letošním roce si připomnělo MUZEUM TĚŠÍNSKA 55. let svého trvání. Je to doba poměrně krátká. Ovšem tradice muzejnictví na teritoriu Těšínského Slezska čítající již 200 let předcházela vývoji muzeí regionu a umožnila položit základy, ze kterých se potom odvíjí další činnost muzea.

Po rozdělení Těšínska a města Těšina státní hranicí v roce 1920 zůstalo město Český Těšín bez muzejní instituce. Z tohoto důvodu za-čal v roce 1923 usilovat odbor Matice osvěty lidové o zřízení muzea v Českém Těšíně, jež pak bylo bez větší odezvy založeno v roce 1925. Po osvobození zůstalo město Český Těšín opět bez muzea a ani otázka jeho znovuzřízení nebyla nijak dů-sledně řešena. Muzeum v Českém Těšíně se podařilo zřídit až 11. čer-vena 1948. U jeho zrodu stál kulturní a školský pracovník Ladislav Báča, který poté působil jako jeho správce.

Svůj současný název Muze-um Těšínska získalo v roce 1990. Dnes působí MUZEUM TĚŠÍNSKA v regionu se svými pobočkami ve vý-stavních sálích MUZEA TĚŠÍNSKA v Českém Těšíně, Havířově, Karvině, Petřvaldě, Orlově a Jablunkově. Dále poskytuje možnost využití služeb mu-zejní knihovny Silesia a Regionálního informačního centra v Českém Těši-ně.

V srpnu 1998 byla v důsled-ku havarijního stavu zahájena gene-rální rekonstrukce muzejní budovy na Hlavní třídě č. 13, kterou se bohužel dosud nepodařilo dokončit. Situace s hlavní budovou v Českém Těšíně se zkomplikovala v souvislosti s res-titučním sporem a původně stanove-ná omezená doba rekonstrukce se protahuje. Celá otázka znovuo-tevření budovy muzea tudíž zůstává i nadále otevřena.

Dnešní regionální muzeum spravuje sbírky národopisné, historic-ké a přírodovědné. Pracovníci muzea

se snaží navázat svou činností, co se týče ochrany a uchovávání muzejních předmětů, výstavní, publikační, pro-pagační, kulturně výchovnou a další, na tradici, jejíž základy byly položeny v době vzniku českotěšínského mu-zea. Výstavní činnost byla a je nadále úzce spjata se sbírkovými fondy mu-zea. Z etnografických fondů jsou bo-hatě zastoupeny například lidový ná-bytek (především truhly), fond těšín-ských stříbrných šperků, fond lidové textilie. Za historické fondy lze zmí-nit fotografické sbírky, fond mincí, hracích strojů a umělecké historie.

Muzeum úzce spolupracuje s Muzeem Šlaska Cieszyńskiego w Cieszyynie, dále s okolními městy a obcemi, jako jsou Havířov, Karviná, Jablunkov a další. V rámci Českého Těšína spolupracuje s Městským úřa-dem v Českém Těšíně a Kulturním střediskem Střelnice na různých kul-turních akcích.

Nejvýznamnějším projektem, který je od září 2001 aktuální, je vý-stavba Archeoparku v Chotěbuzi, kte-rý počítá s rekonstrukcí slovanského hradiska. Výstavba by měla být ukon-čena v roce 2006.

Výstava je koncipována do tří základních rovin. Nejdříve se ná-vštěvník seznámí s historií této institu-ce se sídlem v Českém Těšíně. Další rovina je zaměřena na druhy sbírko-vých předmětů, které jsou v muzeu uchovávány. Třetí rovina chce ná-vštěvníkovi přiblížit obory a činnosti, které jsou v muzeu zastoupeny, jako jsou sbírkotvorná činnost, ochrana sbírkových předmětů, publikační čin-nost a výstavní činnost. Veškeré mu-zejní aktivity spolu velice úzce souvi-sí. Ve svém důsledku jsou zájemcům o historii a vlastivědu regionu předklá-dány formou expozic, výstav, předná-šek, publikací apod. Cílem této výsta-vy je přiblížit návštěvníkovi zákulisí muzejních pracovišť a alespoň názna-kem poodhalit práci se sbírkovými

Vsetín

**Muzeum regionu Valašsko
ve Vsetíně**

Umělecké smalty

13.11.2003 - 18.1.2004

Karel Langer: Grafika

30.11.2003 - 4.1.2004

Miroslav Adámek: Obrazy

4.12.2003 - do konce ledna 2004

Vysoké Mýto

Regionální muzeum

Vánoční výstava

4.12.2003 - 6.1.2004

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné muzeum

Výstava fotografií Ivo Mičkala

z dění kolem divadla

říjen 2003 - listopad 2003

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Karel Zeman: Medaile, grafiky,

mědirytiny

3.12.2003 - 3.3.2004

Zlín

Krajská galerie výtvarného umění

*Nová stálá expozice: České malířství
a sochařství 20. století.*

50. výročí založení Zlínské galerie

9.12.2003 - do března 2004

**Krajská galerie výtvarného umění - stálá
expozice, grafický kabinet**

50. výročí založení Zlínské galerie

9.12.2003 - do března 2004

**Muzeum jihovýchodní Moravy ve
Zlíně, příspěvková organizace**

Krok za krokem

18.9.2003 - 30.11.2003

Krásný pozdrav ze Zlína

2.10.2003 - 25.1.2004

Srí Lanka, perla Indického oceánu

2.10.2003 - 30.11.2003

*Jana Dočkalová-Kobzaňová - Malby na
skle, vyřezávané betlém Oldřicha Unara*

4.12.2003 - 4.1.2004

Hravé vánoce

6.12.2003 - 6.1.2004

Zlonice

Památník Antonína Dvořáka

Vánoční výstava

prosinec 2003

Znojmo

Jihomoravské muzeum

ve Znojmě

*Nová stálá expozice: Expozice neživé
přírody (od 29. května 2002)*

Z radosti pro radost - k životnímu

jubileu malíře O. Míši

říjen 2003 - duben 2004

Přírodovědná ilustrace Magdaleny

Chumchalové a Jaroslava Svobody

18.9.2003 - 30.11.2003

Od adventu po Tři krále

27.11.2003 - 31.1.2003

Dům umění

Dotek časů minulých - Rakouské

malířství 19. století

4.12.2003 - do ledna 2004

Vánoce na pohlednicích

1.12.2003 - 31.1.2004

Zubrnice

Muzeum lidové architektury

Vánoce ve skanzenu
13.12.2003 - 14.12.2003

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

Sport v Žacléři
3.12.2003 - 1.2.2004

Žamberk

Městské muzeum

Vánoce v muzeu
7.12.2003 - 17.12.2003

Žatec

Regionální muzeum K. A.

Polánka

Nová stálá expozice: Kabinet
chmelových známek (od 19.5. 2002)
Opevnění města Žatce
do 31.12.2003

Žatecký fotoklub počtvrté ...

4.5.2003 - 31.12.2003

Člověk proti nemoci

13.9.2003 - 30.11.2003

Vánoční radosti

14.12.2003 - 15.1.2004

Křížova vila, Zeyerova ul. 344, Žatec

Mezi Kelty a Vikingy

12.10.2003 - 31.12.2003

MINISTERSTVO KULTURY UPOZORŇUJE

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

Poskytování dotací ze státního rozpočtu Ministerstvem kultury v roce 2004

Dotace z programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví se poskytují podle zásad, stanovených příkazem I. náměstka ministra kultury Ing. Zdeňka Nováka č. 7/2002 č.j. 14224/2002 ze dne 18.10. 2002, uveřejněných na internetových stránkách MK ČR www.mkcr.cz.

Žádosti o poskytnutí dotace v roce 2004 z podprogramů A/, B/ a D/ musí být zaslány nejpozději do 31. listopadu 2003 (datum poštovního razítka odeslání), **žádosti o poskytnutí dotace v roce 2004 z podprogramu C/** mohou být zasílány průběžně, nejpozději však s datem odeslání **30. září 2004**.

Žádosti na předepsaných formulářích, které jsou uvedeny v příloze příkazu I. náměstka ministra kultury Ing. Zdeňka Nováka č. 7/2002, musí být zaslány poštou na adresu:

fondy, ukázat co stojí za přípravou výstavy a třeba časopisu. Byli bychom rádi, kdyby se záměr podařil a výstava by pomohla získat další možné příznivce muzea, kteří zatím ještě tuto instituci neobjevili. Jako dopro-

vodný program výstavy pro děti a mládež proběhnou besedy o muzeu a budou předvedeny konkrétní ukázky z konzervátorské praxe.

Iлона Pavelková

Jedovatí živočichové

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

9. října 2003 – 21. března 2004

Díky velkému pochopení a vstřícnosti kolegů přírodovědců ze Slezského zemského muzea v Opavě, Národního muzea v Praze a Vlastivědného muzea v Olomouci, kteří zapůjčili celou řadu vzácných a zajímavých exponátů, se podařilo ve frýdeckomísteckém muzeu realizovat výstavu Jedovatí živočichové.

Výstava představuje návštěvníkům téměř 150 druhů jedovatých, převážně bezobratlých zástupců fauny, a to v různé formě – exikáty hmyzu, dermoplastické preparáty a v menší míře lihové preparáty. Propojit natolik rozmanitý svět jedovatých živočichů tak, aby instalace byla i vizuálně přitažlivá, nebylo vůbec jednoduché. Nakonec byl jako sjednocující prvek využit písek, který navíc evokuje životní prostředí mnoha vystavovaných živočichů – či už žijících v pouštích či polopouštích nebo na mořském dně. Tímto způsobem je výstava i členěna. V jednotlivých blocích (a také díky možnostem, které statický výstavní fondus poskytuje či omezuje) mají návštěvníci možnost vidět zvířata mořská, obyvatele suchých, teplých oblastí země, samostatné bloky představují jedovatý hmyz či jedovaté savce. Exponáty jsou doplněny krátkými texty, které návštěvníkům nabízí základní informace. Poprvé byla v našem muzeu výstava doplněna působivými nástěnnými kresbami

dnes již renomované muzejní výtvarnice Lenky Kovalové, která se na instalaci rovněž podílela spolu se svým kolegou Romanem Filkem, autorem plakátu a pozvánky.

Výstava je od samého začátku hojně navštěvovaná. Pro diváky je velkým lákadlem skutečnost, že kromě našich jedovatých zástupců mají možnost vidět také zvířata exotická, které nemají možnost běžně spatřit, a které pochází právě z depozitářů zmíněných muzeí. Kromě několika druhů jedovatých hadů a štírů, žijících našťástí v jiných než našich zeměpisných podmínkách, uvidí z ryb třeba ropušnici, čtverzubce, mořského ďasa či nebehledě, z ostatních skupin např. ptakopyska, korovce, případně celou řadu exotických zástupců hmyzu. Najdou zde také živočichy, o jejichž jedovatosti mnozí návštěvníci pravděpodobně neměli zatím ani tušení – za všechny např. motýly z čeledi vřetenuškovitých.

Prvotním cílem, který vedl k instalaci výstavy, bylo poučit návštěvníka. Snad se však také prolomí mnohá tabu, která existují v mysli člověka ve spojitosti s jedovatými zvířaty – mnohé z vystavovaných druhů jsou ve skutečnosti velmi krásné a zajímavé. Jak se záměr podařil mají návštěvníci možnost posoudit denně (mimo pondělí) v rámci návštěvních hodin.

Magdaléna Roháčová

Voda a život

Národní muzeum v Praze

říjen 2003 - srpen 2004

Výstava Voda a život je výstavní projekt pořádaný u příležitosti 185. výročí založení Národního muzea v Praze a Mezinárodního roku vody UNESCO, nad kterým převzala záštitu Česká komise pro UNESCO na svém 25. zasedání 3. října 2002. Projekt zahrnuje několik výstavních akcí s návazným tematicky rozmanitým doprovodným programem. Ústředním motivem celé akce je význam vody jako základního média života na Zemi a její neoddelitelná spojitost s rozvojem i budoucností lidské společnosti.

Základní osnovu výstavního projektu, který bude veřejnosti prezentován převážně v hlavní budově Národního muzea v Praze, tvoří osm výstav:

1. Voda a život

Stěžejní stejnojmenná výstavní expozice Voda a život se uskuteční ve třech největších výstavních sálech hlavní budovy NM v 1. patře na ploše zhruba 1000 m². Expozičně-architektonické pojetí se snaží skloubit bohatou a rozmanitou faktografickou náplň výstavy s výtvarně zajímavým a netradičním projevem.

Vstupní (prostřední) sál je věnován pohledu na vodu z mnoha zorných úhlů jakožto geologického činitele, životního prostředí i katalyzátoru rozvoje lidské společnosti. Návštěvník se dostane „do kontaktu“ s vodou již při vstupu do výstavních prostor, který bude napodobením splavu prozářeného sluncem. Vzápětí však „poezii“ vystřídá „tvrdá“ realita našeho denno-

denního (obvykle nešetřného) zacházení s vodními zdroji – takto navozená „konfrontace“ má návštěvníky upozornit na současnou realitu a podnítit je k úvahám nad budoucností naší planety. K tomu ostatně vybízejí i panely zaměřené na řešení celosvětové problematiky vody v rámci OSN, UNESCO (Mezinárodní rok vody) aj.

Do levého sálu, věnovaného výhradně problematice moří, bude návštěvník vstupovat přes maketu ponorky kapitána Nema. Řešení tohoto výstavního prostoru bude totiž navozovat v návštěvníkovi pocit, že se prochází po mořském dně a jeho náplň ukazuje nesmírnou rozmanitost života pod mořskou hladinou, v níž mají své místo mikroskopické řasy i mnohatornoví kytovci. Kromě zmíněné makety ponorky bude k dominantám sálu patřit věrný model rejnoka manty v životní velikosti (4 m), poprvé u nás bude vystavována čelist vorvaně, k vidění bude i diorama korálového útesu, model „živé fosílie“ latimerie a mnoho dalších zástupců mořského ekosystému (to vše v převážné většině ze sbírek Přírodovědeckého muzea NM). Nedílnou součástí (kterékoliv části) výstavy jsou mnohdy unikátní fotografie prostředí, rostlin i živočichů.

Po návratu z „moře“ se návštěvníkovi nabízí další zajímavá cesta – v pravém sále bude moci sledovat proměnu řeky od pramene po její soutok s větším tokem. Před jeho zrakem se pramínek postupně promění ve stružku, potok, říčku a řeku se vším, co k tomu patří. Opomenuty nejsou ani naše rybníky, jezera a přehradní nádrže. Řeky a vodní plochy obecně ovšem nejsou jen přírodními ekosystémy, ale zároveň představují zdroje obživy i energie a přímo či nepřímo zasahují do životů mnoha lidí. Na výstavě tudíž nemůže chybět ani téma Voda a řemesla, jehož vyvrcholením je věrná maketa českého mlýna. Ve vnitřních prostorách (stejně jako i v maketě ponorky) jsou projekční plochy na promítání filmů a videonahrávek s příslušnou tematikou (historie řeky, život pod mořskou hladinou apod.). Nedílnou součástí expozičního řešení sálu o sladkých vodách je i informace o cestě vody městem (vodárenství, kanalizace, čistírny) a samozřejmě nechybí ani údaje o vodním bohatství a hospodářství České republiky. Voda je však také nezanedbatelným zdrojem inspirace pro umělce nejrůznějších žánrů. Prostřednictvím „poslechového koutku“ se mohou návštěvníci seznámit alespoň s nejznámější tvorbou našich skladatelů vážné hudby (B. Smetana – Vltava, A. Dvořák – Rusalka, B. Martinů – Otvírání studánek aj.), zajímavá bezpochyby bude i menší ukázka z divadelního prostředí (loutky vodníků, rusalek apod.).

V souhrnném vyjádření bude na pilotní výstavě projektu Voda a život prezentováno přes 160 tematických okruhů s téměř 600 exponáty, více než 700 fotografiemi a množstvím dalších dvourozměrných prvků (ilustrace, schémata atd.). Výstavu připravili odborní pracovníci Přírodovědeckého muzea v těsné spolupráci s dalšími složkami NM (Historické muzeum, Muzeum české hudby, Knihovna Národního muzea) i dalšími institucemi (Přírodovědecká fakulta UK, Český hydrologický výbor, Ministerstvo zemědělství ČR, Pražské vodovody a kanalizace aj.).

2. Život v pravěkých mořích, jezerech a močálech

Těžištěm výstavy je 116 originálních obrazových rekonstrukcí pravěké zvířeny od malíře Jana Sováka, z nichž většina zachycuje vodní prostředí a prostředí močálů; pro doplnění obrazu o životě v minulých geologických dobách jsou v menší míře prezentovány i obrazy zachycující suchozemské prostředí. Obrazovou část doprovází trojrozměrné exponáty – fosilie, případně sádrové odlitky, které se vztahují k vystavovaným rekonstrukcím či je doplňují – dokreslují tehdejší rozmanitost paleoprostředí. Výstava se uskuteční v přízemí hlavní budovy NM ve výstavním prostoru zvaném Hollareum, případně i na samostatných panelech. Výstavu připravilo paleontologické oddělení Přírodovědeckého muzea NM.

3. Živá voda starověkých civilizací

Výstava připravená pracovníky Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur NM ukazuje význam řek jako civilizačního faktoru v různých oblastech světa a roli vody v náboženské sféře v různých civilizacích. Řeky byly i jsou důležitou spojnici mezi civilizacemi, významnou dopravní cestou. Na jejich březích se rozkládala lidská sídla, ležela obětiště spjatá s vodami a svatyně. Součástí výstavy bude i několik modelů starověkých sídlišť zhotovených speciálně pro tuto příležitost. Výstava bude instalována ve vitrínách v chodbě v přízemí na pravé straně hlavní budovy NM a v prostoru před Hollareem.

4. Deset obrazů ze života českých středověkých a novověkých měst a vody

Tato část výstavního projektu se snaží upozornit na význam měst, která se již od středověku stala pevnou součástí společnosti a jedním z katalyzátorů i indikátorů rozvoje (či úpadku) společnosti jako celku. Návštěvník bude seznámen se životem středověkých měst jako předstupňů dnešního městského osídlení tradiční výstavní skladbou ve formě 10 obrazů: Voda a vznik měst; Voda a město – zásobení a spotřeba; Voda,

Ministerstvo kultury ČR
odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií
Milady Horákové 139
160 41 Praha 6

Ministerstvo kultury ČR

(dále „ministerstvo“)

odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií

vypisuje

konkurz na rok 2004

na projekty zaměřené na činnost občanských sdružení a organizací

s mezinárodním prvkem podporující kulturní aktivity v oblasti movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.

Granty jsou udělovány v těchto okruzích:

1. Propagace a popularizace ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií
2. Zajišťování informačního servisu a komunikace v oboru muzejnictví, organizace a účast na seminářích, školeních, kolokviích apod., zaměřených na ochranu movitého kulturního dědictví, sbírkotvornou činnost, výzkum a vývoj, muzeologii atp. s celostátním nebo mezinárodním významem.
3. Společné problémy ochrany a prezentace movitého kulturního dědictví

Konkurz je určen pro **občanská sdružení** jako právnické osoby vzniklé registrací ve smyslu § 6 zákona č. 83/90 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, a **organizace s mezinárodním prvkem** dle zákona č. 116/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Termín k předložení žádostí do konkurzního řízení je **15. ledna 2004**.

Zájemci si mohou formuláře žádosti o dotaci včetně podmínek pro přijetí projektu do konkurzního řízení písemně požádat na adrese:

Ministerstvo kultury ČR,
odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií,
Milady Horákové 139,
190 41 Praha 6

Kontaktní osoba:

Ing. Karel Ladýř, tel.: 257 085 450,
e-mail: karel.ladyr@mkcr.cz

Lze je získat i prostřednictvím internetu ze stránek MK ČR, adresa <http://www.mkcr.cz>

VOLNÁ MÍSTA

Rada pardubického kraje

vyhlašuje výběrová řízení na funkce

ředitele – ředitelky příspěvkových organizací

Regionální muzeum ve Vysokém
Mýtě

Východočeská galerie v Pardubicích

Požadavky na uchazeče:

- VŠ vzdělání muzejního nebo jiného směru
- praxe v oboru min. 5 let ve vedoucí funkci
- občanská a morální bezúhonnost
- znalost právní problematiky v oboru muzejnictví
- znalost 1 světového jazyka na komunikační úrovni
- komunikační schopnosti, schopnosti k vedení pracovního kolektivu
- orientace v oblastech dotační politiky státu, Evropské unie a dalších subjektů výhodou
- aktivity v profesních orgánech a komisích, publikační a podobná činnost výhodou

Požadované doklady k přihlášce:

- vyplněný osobní dotazník (tiskopis SEVT)
- stručný životopis s přehledem dosažených zaměstnání a praxe
- úředně ověřené kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání včetně ověřené kopie vysvědčení ze státních závěrečných zkoušek
- úředně ověřená kopie lustračního osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., v platném znění, nebo souhlas s jeho vyžádáním
- výpis z rejstříku trestů ne starší 3 měsíců
- souhlas s prověřením podle zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, v platném znění
- prohlášení na ochranu osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., v platném znění
- návrh koncepce rozvoje předmětné organizace na dobu 5 let (u Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě s přihlédnutím k materiálu „Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje v letech 2003-2008) – v rozsahu max. 5 stran strojopisem
- návrh koncepce galerií v Pardubickém kraji v letech 2004 – 2008 včetně koncepce rozvoje Východočeské galerie v Pardubicích (pro uchazeče o funkci ředitele Východočeské galerie v Pardubicích)
- lékařské potvrzení o zdravotní způsobilosti k výkonu funkce ředitele organizace

město a řemesla; Vodní cesty, obchod a město; Voda, město a válka; Voda, město a dolování; Voda a město nového věku; Voda, město a zdraví; Voda, město a vodní živel; Voda a městská symbolika i náboženský symbol. Výstavu připravilo Historické muzeum NM a bude k vidění ve vitrínách v chodbě v přízemí na levé straně hlavní budovy NM.

5. Voda viděná z nebe a povodeň 2002 v Praze

Fotografická výstava, jejíž první část ukazuje letecké snímky Vltavy včetně některých přítoků a představuje rozmanitost vodních toků a jejich přírodního prostředí. Druhá část výstavy zobrazuje průběh a hlavní momenty ničivé povodně v srpnu 2002 v hlavním městě Praze. Celkem jde o více než 60 barevných fotografií a panoramatických záběrů, doplněných stručným vysvětlujícím textem. Autorem fotografií je Jakub Langammer z Přírodovědecké fakulty UK v Praze, výstava je instalována ve vitrínách v podchodu stanice metra MUZEUM přímo pod Národním muzeem.

6. Člověk – voda – zábava aneb Sporty v průběhu času na vodě, sněhu i ledu

Výstava ukáže na mnohostranné využití vody v oblasti sportu (veslařství, plavectví, lyžování, vodácká turistika apod.). Výstavu připravilo Tyršovo muzeum TVS a bude umístěna ve vitrínách v podchodu stanice metra MUZEUM přímo pod Národním muzeem po skončení výstavního titulu č. 5.

7. Utopené dědictví aneb Povodeň v českých muzeích a galeriích

Putovní fotografická výstava, jejíž jednotlivé panely jsou věnovány vždy konkrétnímu muzeu a prostřednictvím textu a autentických záběrů

z průběhu povodní (nebo ze záchranných prací) chtějí autoři výstavy předat zprávu o dramatických momentech loňského srpna. Výstava bude instalována na ochozu Pantheonu NM (15.1.–15.2.2004).

8. Vranovská kamenina

Umělecko-řemeslná výstava představující produkci továrny na kameninu a porcelán ve Vranově nad Dyjí, která byla svého času (1. polovina 18. století až 1. polovina 19. století) nejvýznamnější manufakturou tohoto typu na našem území i ve střední Evropě. Výstava probíhá v Lobkovickém paláci na Pražském hradě do 31.12.2003.

Součástí výstavního projektu bude i bohatý doprovodný program, jehož osnovu tvoří 5 přednáškových cyklů (Život v pravěkých mořích, jezerech a oceánech, Voda jako geologický činitel, Obojživelníci a plazi, Voda v poezii a filozofii mimoevropských kultur, Vodní turistika a vodáctví v 1. polovině 20. století).

Dále je v plánu několik komponovaných přednášek s uměleckým prologem (Voda v živlové symbolice, Prameny a studánky v Čechách. Atlantida aj.), terénní exkurze a vycházky (např. Jaro a léto v lužním lese, Poutní studánky na území Prahy, Za historií rybníkářství na území Prahy, Za klapotem starých mlynů aj.), módní přehlídka s dobovým oblečením k vodě, módní přehlídka plavek, promítání filmů s mořskou tematikou a tématicky zaměřené koncerty na schodišti NM. Nedílnou součástí výstavního projektu budou samozřejmě i různé soutěže a akce pro mimoškolní a školní mládež.

Miloš Anděra

MUZEJNÍM KNIHOVNÁM

Cestopisy, místopisy a povahopisy Pavla Popelky

Po knihách s folklórní tematikou Týden co týden Josefa Holcmana a Rebelech proti všednosti autorské dvojice Jiří Jilík a Moarch „Miško“ Eveno přichází velehradské nakladatelství OTTOBRE 12 v poměmě krátkém časovém sledu s již třetím titulem, který se úzce dotýká autentických projevů lidové kultury. V prestižní ediční řadě Genius loci vychází v těchto dnech kniha Pavla Popelky - Cestopisy, místopisy, povahopisy (Putování životem aneb Smrt se rozvíjuje).

Etnograf, sběratel, autor folklórních pořadů, ředitel Muzea J. A. Komenského v Uh. Brodě, autor knihy Příběhy v písních vyzpívané. Lidové

Balady z moravských Kopanic nebo zpěvníku Písně z Bystřice pod Lopeníkem, ale také hráč na gajdy a strážanský patriot Pavel Popelka (nar. 1949) charakterizuje své cestopisy, místopisy a povahopisy těmito slovy:

„Tato kniha je vyprávění o tom, co se může Moravákovi přihodit na cestách, polích, řekách, ve vzduchu, na vodě, na zemi i v podzemí, při folkloru a s kamarády, ať již cestuje letadlem, vlakem, autobusem, dodávkou, na voze, na kole, na raftu či pěšky, anebo když se jen tak sedí či všedně žije a též popis toho, co Moravák pije a jak někdy pracuje, organizuje, myslí, mluví, tančí, zpívá, vesluje a šlape.“

Domnívám se, že to je asi nejvýstižnější charakteristika celkem

22 reportáží (velká část z nich byla již publikována v časopise pro kulturu a společenské dění ZVUK Zlínského kraje), které tvoří společně s černobílými ilustračními fotografiemi kompaktní knižní celek. Nejvíce příběhů se váže k autorovu cestování, ať už po Rusku (*Pentla, Kaliningrad, křižník a jatelina* či *Ze Strání na Sibiř aneb Slívovice není nikdy dost*), Španělsku (*Krvavé bubny aragónské*), Monaku (*Hodina v Monte Carlu*), Itálii (*Vánoce s Trachulcem*) nebo sousedním Slovensku (*Hontianska paráda*), v několika reportážích se hlavním tématem stává nejenom jeho rodná obec Strání (*Fašank, hrbatý měsíc a opilá smrt, Fašančárovo masopustní úterý a „škaredá středa* nebo *Draní peří*), ale i vlastní rodinná setkání (*Nikdo nechtěl tančit, Jede, jede mašinka*).

Velmi dominantní (z mého pohledu) část knihy tvoří reportáže z Hornácka, ke kterému (a zejména ke svým hornáckým kamarádům) je Popelka doslova připoután silnou pupiční šňůrou, viz hornácké výpravy (*Do Rakús, Zbylo nás pět, Víkend s agenturou AV* nebo *Na raftu*).

Pavel Popelka je zkrátka (podle slov Josefa Holcmana ze záložky knihy) „*straňanský patriot, srostlý s místem dětství i jeho lidmi, se zpěvností ptáků i jejich stromy, rád obléká kroj, který je tak jeho mladším bratrem, co rád cestuje. Dost dlouho podniká spanilé jízdy po vlastech československých i po Evropě, aby nám o tom mohl podat zprávu. Dává nám možnost chápat a možná i pochopit, proč lidé z dědin moravských, ale i měst evropských navlékají na sebe něco, co se běžně nenosí: masku nebo kroj. Dokáže naše i evropské obyčeje, obřady či zvyky zažívat ve dvojité roli, takže je může popisovat zevnitř, na základě autentického prožitku, aniž je u toho vědcem, filozofem nebo ředitelem; pokouší se tedy o něco, co v odborné literatuře není běžné.*“

Radek Jančář

Vydalo nakladatelství OTTOBRE 12 Velehrad, edice Genius loci sv. 8, 245 stran. Knihu si můžete zakoupit v knihkupectví J. Řehoř, ATRIUM, Uh. Hradiště.

Zprávy a studie Regionálního muzea v Teplicích

č. 24/2002

Z obsahu: *Ostrovská, S.: Portréty, krajiny a země* – studie vznikla na základě průzkumu rodinného archivu Clary-Aldringenů, který je uložen v děčínské pobožce Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Umožňuje seznámit se blíže s proslulými či dnes zapomenutými lidmi, s malířskými popisy krajin a zemí a utvořit si tak plastický obraz 18. a 19. století, poznat názory šlechty na politické dění, kulturní události i každodenní život společnosti;

Wolf, J.: O rodinných vztazích v předbřlohorských Teplicích – studie vychází z teze, že rodina není přirozenou buňkou sociálního života, jde spíše o druh historicky podmíněné představy, která je podporována společností tím, že se sociálně nevýznamný fakt biologického rozmnožování obkládá nejrůznějšími kulturními prvky. Rodinné vztahy v předbřlohorských Teplicích autor studie zkoumal z rukopisných stránek teplické knihy kšaftů ze 16. a poč. 17. stol.;

Jalovecká, M.: Volby 1948 na okrese Teplice – studie pojednává o tom, jakým způsobem probíhaly a co přinesly volby v roce 1948 okresu Teplice;

Adamec, D.: Až začnou kvést kytičky... – zpráva informuje o třech dolech SUBAGu (Sudetenländische Bergbau AG – Sudetská důlní, a.s., ustavena v červnu r. 1939, se sídlem v Mostě) a jejich šesti pracovních a zajateckých táborech na Bílinsku

a Duchcovsku, je doplněná plánky, obrazovými dokumenty a statistickými údaji. V závěru shrnuje výpovědi pamětníků z uváděných dolů o některých problémech života zajatců a na nucené práce nasazených dělníků;

Radoň, M.: Současné nálezy flóry a fauny na některých známých a nových paleontologických lokalitách terciéru ve střední a západní části Českého středohoří – studie popisuje současný stav nálezů na některých paleontologických lokalitách citovaných starší odbornou a vlastivědnou literaturou, ale také na některých zcela nových lokalitách. Lokality jsou v textu seřazeny abecedně podle svého názvu a jejich topografická situace v oblasti Českého středohoří je znázorněna na mapách;

Radoň, M.: A. B. Castteli – významný horník a badatel Českého středohoří – zpráva připomíná výročí 180 let od narození a 110 let od úmrtí A. B. Castteliiho, významného amatérského badatele a horního správce hnědohorných dolů v údolí Homolského potoka;

Tichý, H.: Prvý výskyt méně běžných druhů ptáků na okrese Louny – zpráva obsahuje přehled prvního zastížení některých méně běžných druhů ptáků na okrese Louny jak podle literárních údajů, tak podle věrohodných zpráv;

Němec, J.: Kamenina značky Palme 1829 – 1852 – studie navazuje na výstavu „Kamenina značky Pal-

Příhlášky přijímá:

Mgr. Naděžda Pemlová, Krajský úřad Pardubického kraje, odbor kultury a památkové péče, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice
nejpozději do 20. 12. 2003.

Předpokládaný nástup: 1. 4. 2004 nebo dohodou

Další informace naleznete na úřední desce Krajského úřadu Pardubického kraje (též: www.pardubickykraj.cz) nebo na odboru kultury a památkové péče.

Kontaktní osoby:

Mgr. Naděžda Pemlová, vedoucí odboru, tel.: 466026 170;
Ing. Milada Valečková, vedoucí oddělení kultury, tel.: 466026 327

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

vypisuje výběrové řízení na obsazení
místa

vedoucí/ho archeologického oddělení muzea

(přechodné ubytování je možné)

Požadujeme:

- ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru archeologie (profesní zaměření na pravěk vítáno);
- znalosti z muzeologie (praxe v muzeu výhodou);
- aktivní znalost nejméně jednoho světového jazyka;
- občanskou bezúhonnost (výpis z rejstříku trestů);
- praxe v řízení pracovních týmů výhodou;
- flexibilitu;
- písemnou přihlášku doplněnou profesním životopisem + základní představou o činnosti a řízení oddělení;
- ověřené doklady o vzdělání;

Příhlášky s přílohami zasílejte doporučeně s datem podání nejpozději do 10. prosince 2003 na adresu: Středočeské muzeum, Zámek 1, 252 63 Roztoky – s označením „výběrové řízení, NEOTVÍRAT“.

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

přijme archeologa

(nástup možný k 1. 1. 2004 nebo po dohodě)

Požadujeme:

- ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru archeologie (profesní zaměření na pravěk vítáno);
- praxe v muzeu výhodou;
- občanskou bezúhonnost;
- flexibilitu;

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy přijme archiváře – historika

(jedná se o zástup za mateřskou dovolenou, možný nástup 1. 1. 2004)

Požadujeme:

- ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru historie - archivnictví;
- praxe v muzeu výhodou;
- občanskou bezúhonnost;
- flexibilitu;

Obě písemné přihlášky s profesním životopisem zasílejte nejpozději **do 10. prosince 2003** (datum podání) na adresu: Středočeské muzeum, Zámek 1, 252 63 Roztoky

MUZEJNÍM KNIHOVNÁM

Projekt Dějiny českého amatérského divadla

**Cesty českého amatérského
divadla – vývojové tendence**
448 s, 357 fotografií. Cena 220,- Kč

První ucelený pohled na dějiny českého amatérského divadla od formování české divadelní kultury až po současnost zpracoval kolektiv teatrologů, vedený prof. PhDr. Janem Císařem. Podává svědectví o nejstarší dobrovolnické umělecké aktivitě, která si uchovala kontinuitu až do dnešních dnů.

**Místopis českého amatérského
divadla, II. díl, hesla A-M**
520 s, 678 obr. Cena 350,- Kč

Zatímco Cesty českého amatérského divadla zachytily tendence vývoje a v nutném zobecnění se dotýkaly především mimořádných skutečností a událostí, už I. díl Místopisu doložil, že se v českých zemích hrálo divadlo téměř v každé obci, často i v nejmenších vesničkách. Postihl divadelní život 2705 míst a vyšel v roce 2001.

**Místopis českého amatérského
divadla, II. díl, hesla N-Ž,**
784 s, 993 obr. Cena 380,- Kč

Zaznamenává stopy působení amatérských divadelních souborů v 3609 obcích, městech a jejich místních částech. Vypovídá o významu tohoto široce rozšířeného jevu pro jejich kulturní rozvoj i společenský život. Specifické místo zaujímá a téměř „knihou v knize“ je heslo Praha.

Tuto v teatrologii unikátní encyklopedickou práci, rozdělenou do dvou dílů, připravili Vítězslava Šrámková

me“, která proběhla v letech 2000–2001 v Okresním muzeu Děčín a Regionálním muzeu v Teplicích, a byla vůbec prvním pokusem o komplexnější zhodnocení produkce šeltské továrny na kameninu, která byla doposud spíše stranou zájmu historiků umění.

Publikaci v ceně 85,- Kč si můžete zakoupit nebo objednat na adrese: Regionální muzeum v Teplicích, Zámecké náměstí 14, Teplice 41501, tel. 417537869, fax 417572300, e-mail: info@muzeum-teplice.cz.

Remeslo-Umenie-Dizajn

Neboli jednoduše RUD. Tak se jmenuje časopis, který čtyřikrát ročně vydává Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislavě. Zabývá se historií i současností tradičních řemesel i lidových rukodělných oborů, a to nejen na území Slovenska. Zajímavé jsou články o vývoji jednotlivých oborů, reportáže o řemeslnících nebo výtvarnících, které se věnují finálním výrobkům, ale také procesu jejich vzniku, historickým inspiracím a vůbec filosofii moderního využívání etnografických a umělecko-historických pramenů. Do každého čísla jsou zařazovány exkurze do muzejních sbírek, informace o světových výstavách a veletrzích, o nových publikacích atd.

Každý, kdo tímto časopisem zalistuje, nemůže nevzpomenout na dnes už zaniklý čtvrtletník Umění a řemesla, který po celá léta vydávalo Ústředí lidové umělecké výroby v Praze, dnes už také zrušené. Slovensko si zřejmě mnohem víc váží odkazu svých předků... Ale budme tomu rádi, protože RUD se Umění a řemeslům do značné míry podobá.

Časopis má formát A4 a je celý tištěn na kvalitním křídovém papíře, což má velký význam pro kvalitu velkého množství skvělých fotografií. Velkorysá grafická úprava mu dává přednost a eleganci.

Ráda bych časopis RUD doporučila nejen všem etnografům v muzeích, kterým může zprostředkovat mnoho potřebných informací, ale i kolegům z dalších příbuzných oborů. A také všem, kteří si rádi prohlédnou řemeslné výrobky i artefakty profesionálních umělců z oblasti zařízení interiéru, módy, šperku, hraček, keramiky, skla, předmětů zpracovaných starými drátenickými, košíkářskými, řezbářskými, tkalcovskými a mnoha dalšími technikami.

Časopis Remeslo-Umenie-Dizajn si lze objednat formou předplatného (na rok 196,- Kč + poštovné) na adrese:

*A.L.L. Production, s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel. 234 092 850-9, e-mail: simona@predplatne.cz
Alena Vondrušková*

Dana Stehlíková: Encyklopedie českého zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví

Dne 17. října 2003 v 11 hodin proběhl v Hergetově cihelně křest knihy Encyklopedie českého zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví, kterou autorka sestavovala z bohatých archivních pramenů, vlastního bádání a dlouholeté muzejní i památkové praxe. Kniha drží **dvě prvenství**: v češtině vychází jako první ve svém oboru; navíc srovnatelné encyklopedie v celé Evropě mají pouze třetinový rozsah a mnohé údaje zastaraly, protože poslední z nich byla napsána před 40 lety.

Encyklopedie zahrnuje na **tři tisíce hesel** ze jmenovaných oborů **od pravěku až po modernu**. Východiskem byla autorce evropská tradice zlatnictví 10.- 20. století s exkursy do světa, zejména do Ameriky a Asie. Velmi podrobný výklad o českých zemích, mistrech (včetně emigrantů a imigrantů) obsahuje životopisy významných tvůrců, jejich díla a jejich značky (puncy). **Výkladový slovník** zahrnuje historické i technické termíny s cizojazyčnými ekvivalenty, řadu

příkladů a ilustrací, přesahuje do sourodních oborů, zejména do galanterie, mineralogie a pasířství. V příloze jsou převodní tabulky vah drahých kovů a puncovní tabulky všech měst někdejší rakouské monarchie a Československa.

Zájemcům o slavné pokladnice a drahokamy jsou věnována **hesla o světových a českých raritách**. Bohatě ilustrovanou knihu patrně přivítají nejen historici umění, pracovníci muzeí, starožitníci a sběratelé, ale i všichni další zájemci o šperky, nádoby, chrámové poklady, drahé kovy, drahokamy a hmotnou kulturu vůbec.

Autorka knihy Dana Stehlíková je pražská historička umění s dlouholetou praxí v muzeích, při soupisech umělecko-historických památek, v památkové péči a archeologii, nyní vědecká pracovnice Národního muzea v Praze. Přední znalkyně oboru publikovala na čtyři desítky časopiseckých statí i samostatné publikace, uspořádala dvě desítky výstav

doma i v zahraničí. V současné době pracuje na doplnění a rozšíření knihy, zejména pro 20. století, a uvítá od čtenářů opravy i náměty (dana.stehlikova@nm.cz).

Publikaci vydalo nakladatelství Libri Praha. 620 stran, přes 2000 pun-ců, cena: 1 200,- Kč, ISBN 80-85983-90-7.

– dle zaslaných materiálů

Nabídka numismatické literatury I

Hána, J.: Rubní značky pražských grošů, cena: 89,- Kč

Náklad 300 výtisků, 55 stran, vydal autor nákladem vlastním 1998.

Publikace Rubní značky pražských grošů přinesla nejnovější poznatky ke studiu pražských grošů předhusitského období. Rubní značky jsou zvláštní útvary v obraze českých grošových mincí z let 1300–1385, které v mnohém připomínají mincmistrovské značky. Je zde zpracována podrobná typologie i odkazy na vzácnost některých rubních značek.

Hána, J. a kol.: Mincovní depoty v jihozápadních Čechách I. (edice), Defurovy Lažany 1999, Nález mincí ze 13.–15. století.

ISBN: 80-86104-30-3, cena: 230,- Kč, vydalo Okresní muzeum v Klatovech 2002.

Na jaře roku 1999 byl objeven při pozemních pracích v obci Defurovy Lažany depot 857 mincí ze 13.–15. století. Nález svým složením dokumentuje nominálovou strukturu oběživ v jihozápadních Čechách ve druhé polovině 15. století, kdy byl za neznámých okolností svěřen zemi.

Výjimečnost Lažanského souboru spočívá v tom, že je jedním z mála depotů z posledních let, jež se podařilo zachovat vcelku, včetně nálezových okolností a jemuž se záhy po objevení dostalo vyčerpávajícího vědeckého zpracování. Vytvoření autorského kolektivu při zpracování nálezu z Defurových Lažan vedlo k myšlence na založení projektu s cílem podrobit revizi a novému zpracování také ostatní, dosud nezpracované, nálezy mincí uložené v depozitáři Okresního muzea v Klatovech.

Tuto myšlenku avizuje název publikace, jenž je názvem celé zamýšlené edice Mincovní depoty v jihozápadních Čechách. Obsahem druhého dílu, jehož rukopis je před dokončením by se měly stát grošové nálezy do poloviny 15. století.

Hána, J.: Pražské groše Václava IV. z let 1378–1419.

ISBN: 80-86104-52-4, cena: 280,- Kč. 189 stran, náklad 500 výtisků, vydalo Vlastivědné muzeum dr. Karla Hostaše v Klatovech 2003.

Monografie o pražských groších Václava IV. je prací, kterou se autor pokouší vyrovnat velký dluh české numismatiky grošového obdo-

bí českého mincovnictví. Práce předkládá úvodem čtenáři ucelený přehled českého mincovnictví od r. 1300, přehled historických událostí spojených s dobou vlády Václava IV. a mincovnictví tohoto období. Stěžejním kmenem práce je typologický rozbor pražských grošů krále Václava IV. a jejich přehledný katalog v intencích systému, užitého dosud při zpracování pražských grošů jagellonského období a grošů Karla IV. Na tento katalog navazuje rozbor mincovních nálezů z inkriminovaného období, který po doplnění rozsáhlým metrologickým šetřením vrcholí v prvním pokusu o sestavení absolutní chronologie nejběžnějšího pražského groše – groše se jménem WENCEZLAVS TER-CIVS. Zcela nově je v práci provedeno rozčlenění Václavových grošů do dvou řad – standardní, zahrnující 15 typů (z let 1378–1419) a atypické, čítající dalších 8 typů grošů, které lze na základě provedeného rozboru s velkou mírou pravděpodobnosti zařadit do období po skonu krále Václava, do let 1420–1423, do dvou husitských mincoven v Praze.

Předkládaná práce má být především pomůckou k určování pražských grošů Václava IV. a k dataci mincovních nálezů s obsahem těchto grošů. Jako taková by se měla stát nepostradatelnou všem muzejním knihovnám, i knihovnám badatelů, kteří orientují svůj zájem na grošové období.

Objednané publikace budou zaslány v nejkratším termínu po obdržení objednávky na uvedenou adresu na dobírku nebo fakturu. K ceně objednaných publikací bude připočteno poštovné a balné dle platných tarifů České pošty a Vlastivědného muzea v Klatovech. Při objednávce kteréhokoliv titulu v počtu vyšším než 10 výtisků poskytujeme odběrateli rabat ve výši 20% původní prodejní ceny. Nabídka platí do vyčerpání zásob.

Závaznou objednávkou zašlete na adresu: Vlastivědné muzeum dr. Karla Hostaše v Klatovech Hostašova 1, 339 01 Klatovy IV Publikace lze objednat i telefonicky na čísle: 420 376 31 31 09

a Jiří Valenta s širokým okruhem spolupracovníků.

Bibliografie českého amatérského divadla.

2027 bibl. záznamů, 160,- Kč

Zahrnuje odkazy na texty historické, teoretické, dokumentační i instruktivní a metodické. Obsahuje soupis časopisů a publikací v souvislosti s festivaly a přehlídkami. Vedle divadla činoherního věnuje rozsáhlou pozornost divadlu loutkovému, hudebnímu divadlu pro děti a mládež, dramatické výchově, dětskému divadlu a uměleckému přednesu. Zpracoval kolektiv pod vedením Jiřího Valenty.

Všechny publikace si lze objednat či zakoupit na adrese: IPOS, sklád publikací, P.O.BOX 12, 120 21 Praha 2, Blanická 4, fax: 221 507 929 e-mail: ipos@ipos-mk.cz

SOUTĚŽ GLORIA MUSAEALIS 2003 VSTUPUJE DO SVĚ DRUHÉ POLOVINY

II. ročník soutěže Gloria musaealis, slavnostně vyhlášený v Den muzeí 18. května 2003 v Pantheonu Národního muzea, právě vstoupil do své druhé poloviny.

Porota soutěže ve složení PhDr. Ladislav Čepička, Mgr. Pavel Holman, Mgr. Irena Chovančíková a PhDr. Pavel Popelka za Asociaci muzeí a galerií ČR a dále PhDr. Květa Křížová, Mgr. Roman Musil a PhDr. Marcela Stránská za Ministerstvo kultury ČR se pravidelně jednou za měsíc schází. Předseda poroty se svolením ostatních členů převzal mandát k jednání s médii a k získávání sponzorů soutěže.

V době uzávěrky Věstníku 5/2003 bylo do soutěže Gloria musaealis v kategorii A – Muzejní výstava roku – přihlášeno celkem 8 výstav, a to: "K slávě a ozdobe" - textilní skvosty českých a moravských synagog Židovského muzea v Praze; "Maestro Rudolf Serkin" Krajského muzea Cheb; „Muzeum, jak ho neznáte“ Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem; "Výstava o výstavách" Sklářského muzea v Novém Boru; „Římané a Germáni - nepřátelé, rivalové a sousedé“ a „Jaroslav Král“ Muzea města Brna, „Vítězslav Nezval, známý neznámý“ Muzea Vysočiny Třebíč a stálá expozice „Páni z Dražic“ v Benátkách nad Jizerou). V kategorii B – Muzejní publikace roku – jsou dosud přihlášeny 4 projekty: katalog výstavy „Římané a Germáni – nepřátelé, rivalové, sousedé“ a publikace „Jindřich

Halabala a Spojené uměleckoprůmyslové závody v Brně“ Muzea města Brna, „Cestovní deník Zdenky Braunerové“ Středočeského muzea v Roztokách u Prahy a zpracování historie města Mladé Boleslavi pro internetové stránky pod názvem „Mladá Boleslav od počátku věků do novověku“. Do kategorie C – muzejní počin roku – nebyla dosud podána žádná přihláška.

Touto cestou bychom chtěli rovněž vyzvat všechny, kteří zvažují svou přihlášku do soutěže, aby ji pokud možno dluho neodkládali a podali co nejdříve. Apelujeme zvláště na ta muzea, která chtějí přihlásit do soutěže svou publikaci, nečekala ž na období blízkící se uzávěrky soutěže, jak se stalo minulý ročník.

Umožníte tak, aby porota hodnotila projekty v delším časovém horizontu. Stejně tak u výstav bude mít porota více času a možností ke shlédnutí a následnému zhodnocení.

Přihlášky do soutěže přijímá sekretariát soutěže:

Mgr. Petra Medříková
Asociace muzeí a galerií ČR,
Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1

Další kontakty:

Tel: +420 224 210 037,
Fax: +420 224 210 047
Mobil: +420 737 503 934
E-mail: amg@cz-museums.cz
http://www.gloriamusaealis.cz

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 5/2003.

Toto číslo vychází 28. listopadu 2003.
Náklad 900 ks.

Periodicita šestkrát ročně.
Periodikum je registrováno MK ČR
reg. č. 8331, ISSN 1213-2152

Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:

Asociace muzeí a galerií České republiky, Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1.
Tel.: 224 210 037-9. Fax: 224 210 047.
E-mail: vestnik@cz-museums.cz,
http://www.cz-museums.cz.

Uzávěrka příštího čísla 20. 12. 2003.

Redakční rada: Luboš Antonín, Luděk Beneš, Pavel Ciprian, Dagmar Fialová, Irena Chovančíková, Jiří Žalman.

Redakce a grafická úprava:
Petra Medříková.

Nabídka konzervačních prostředků vhodných k ochraně kulturních památek

EL STAR Dražovice 160, 683 01 Rousínov, IČO: 696 92 211

Vážení přátelé,
dovolujeme si Vám nabídnout k využití následující prostředky:

1. Univerzální konzervační prostředek REVAX 30. Jedná se o disperzi mikrokrystalických vosků, antikorozičních přísad, stabilizátorů, látek vytěsňujících vodu a prostředků na rozpouštění v organických rozpouštědlech s nízkým obsahem aromátů, žluté až žlutohnědé barvy. Na chráněném povrchu výrobku po zaschnutí vytváří tenký, transparentní a průhledný, na omak suchý ochranný film. Jako ředidla se používá lakový benzin nebo N-alkán lehký s benzotriazolem. Stabilní při teplotách od -50 do + 80 st. C. Konzervační prostředek REVAX 30 je určený k ochraně proti korozi, vlivům životního prostředí a ptačím exkrementům u výrobků automobilového průmyslu, kovoprůmyslu, kulturních památek, leteckého průmyslu, lodního průmyslu, průmyslu speciální vojenské techniky, telekomunikačních instalací a zařízení, drážních a vlakových zabezpečovacích zařízení, pro karosářské práce k metodě ML, stavebnictví, dřevařského průmyslu, domácích potřeb (nářadí, nástroje apod.). Není disperzní.

Způsob nanášení všemi způsoby jako barvu, a to při teplotách od + 15 st.C. Při nižších teplotách je nutno přípravek zahřát v teplé vodě.

Cena za 1 kg balení 155,- Kč a v balení nad 5 kg je cena z 1 kg 143,- Kč bez DPH. Pro dlouhodobé působení se doporučuje zvýšit dávkování na 40g/m².

Výsledky korozní zkoušky podle ČSN 03 8131, za přítomnosti SO₂, doba zkoušky 16 dnů.

2. LAZUR 1 je ochranný a renovační prostředek určený k ochraně všech druhů nových i starých fasád, vápenných a cementových omítek, betonových stěn, železných konstrukcí, keramických, mramorových a jiných obkladů, kulturních památek a karoserií dopravních prostředků, proti grafitům a vlivům povětrnostních podmínek. Prostředek LAZUR 1 je vyroben ze směsi akrylátových disperzí, montánních vosků a dalších přísad jako vodná emulze. Prostředek je průhledný a disperzní. Na ošetřované plochy se nanáší běžně používanými postupy při nanášení barev. Lazur 1 na nové fasády, obklady a karoserie aplikuje dodavatel prací dle návodu.

Cena 3 litrového balení LAZURu 1, které postačí k ošetření 30 m² je 450 Kč bez 22% DPH. Cena materiálu na ošetření 1 m² činí cca. 15,- Kč.

3. LAZUR 2 je přípravek na odstraňování grafitů a starých nátěrů z ploch ošetřených LAZUREM 1. Z kachlíček, obkladů, kabřince, mramoru, kovových lakovaných a nelakovaných ploch atd. lze odstranit grafity a staré nátěry i z ploch, které nabyly předem ošetřeny přípravkem LAZUR 1.

Cena za 1 litr činí 145,80 Kč bez 22% DPH. Toto balení vystačí na odstranění cca 15m² sgrafitů.

Přípravek LAZUR 1 a LAZUR 2 byl úspěšně vyzkoušen na budově Úřadu městské části Brno - Vinohrady. Přípravek REVAX 30 byl zkoušen Výzkumným a zkušebním leteckým ústavem a.s., Praha 9, Letňany a firmou NTI USA.

Jedná se o ekologicky nezávadné výrobky české proveniencie. Součástí dodávky je bezpečnostní list a ujištění o plnění podmínek zákona č. 22/1997 Sb.

V případě Vašeho zájmu můžeme aplikaci shora uvedených prostředků provádět vlastními kapacitami.

Kontaktní spojení:

EL STAR, JUDr. Stanislav Řezníček, Pražákova 51, 619 00 Brno.
Tel/fax: +420 544 245 562, Mobil: +420 605 215 872; E-mail: rezna@telecom.cz

JUDr.Stanislav Řezníček v.r.

Konzervační prostředek, výrobce	Nános g/m ²	Korozní úbytek (g/m ²)		
		ocel	měď	zinek
TECTYL 100 (Švýcarsko)	35	0,9	0,2	0,2
TECTYL 846 (Švýcarsko)	30	5,5	1,1	0,4
DINITROL 77 B (Švédsko)	32	0,9	1,5	3,0
BP – CPD 33 (Anglie)	20	11,0	1,3	2,7
RESISTIN ML (ČR)	35	0,4	3,2	4,2
AVIROX resp. KRNB (ČR)	32	0,6	2,1	1,4
REVAX 30 (ČR)	23	0,3	0,0	0,0

STALO SE PO UZÁVĚRCE

Otevřený dopis Asociace muzeí a galerií České republiky hejtmanovi a zastupitelům Ústeckého kraje ve věci navrhovaného sloučení muzeí umění zřizovaných krajem

V minulých dnech proběhla veřejnými sdělovacími prostředky série zpráv o připravovaném sloučení muzeí vytvářené umění/galerií v ústeckém kraji. Exekutiva Asociace muzeí a galerií ČR průběžně monitorovala situaci a po důkladném seznámení se s problematikou zaujala stanovisko, které dala na vědomí formou otevřeného dopisu hejtmanovi a zastupitelstvu Ústeckého kraje. Vzhledem k tomu, že podobné protesty vznesla i řada dalších odborných subjektů, včetně Ministerstva kultury ČR, Rady galerií ČR či Ústavu dějin umění AV ČR, zastavil dle našich informací hejtman Ústeckého kraje chystané kroky, a to až do doby, kdy bude celý proces zhodnocen z odborných pozic.

-fa-

Vážený pane hejtmane, vážení zastupitelé Ústeckého kraje,

dovolte nám, abychom se vyjádřili k záměru sloučit čtyři regionální galerie Ústeckého kraje (Roudnice nad Labem, Most, Louny a Litoměřice) v jedinou instituci, o kterém jsme se v minulých dnech dozvěděli ze sdělovacích prostředků.

Asociace muzeí a galerií České republiky, která je profesním sdružením tuzemských sbírkotvorných institucí (našimi členy je 230 muzeí a galerií), vnímá návrh na sloučení zmíněných galerií s jistým znepokojením jako krok, který by mohl narušit téměř dvoustletý vývoj muzejní sítě v naší zemi. Respektujeme samostatnou působnost územně samosprávných celků ve sféře kultury, nicméně Vám jako reprezentant oboru muzejnictví doporučujeme návrh zamítnout, nebo alespoň rozhodnutí odložit do té doby, dokud nebude provedena důkladná a kvalifikovaná analýza celé problematiky.

Jsme hluboce znepokojeni argumenty, zdůvodňujícími záměr Rady Ústeckého kraje, které byly ústy zástupce hejtmana Zdeňka Lavičky prezentovány v tisku, a na jejich základě jsme dospěli k přesvědčení, že erudovaná analýza zatím bohužel provedena nebyla.

Nelze v tak krátké době podat komplexní rozbor problematiky navrhovaného řešení a nechceme se ani uchýlovat k emotivním výlevům, ale na rozporuplnost záměru si Vás dovolujeme upozornit alespoň několika příklady.

V odůvodnění výhod návrhu se mimo jiné zdůrazňuje zlepšení koordinace odborných činností, racionální využití pracovníků a úspory řídicí a ekonomické agendy. Podobné případy sloučení institucí v oblasti kultury v nedávné minulosti (okres Karlovy Vary, okres Sokolov) však jasně ukázaly, že tyto očekávané úspory byly na druhé straně anulovány zvýšenou náročností nově vzniklé agendy a větší byrokraticí řízení několika institucí „na dálku“. Vedle toho, že ony

úspory byly nulové nebo zcela zanedbatelné, logicky došlo ke ztrátě iniciativy a kreativity u podřízených jednotek.

Mylnost představ o úsporách ilustrujeme ještě na jednom případě. Sdělovací prostředky uvádějí jako jeden z argumentů pro sloučení galerií, že na základě uspořádaných administrativních míst bude možné obsadit např. místo restaurátora. Nehledě na to, že finanční nároky vysoce kvalifikovaných odborníků této profese a specializace těžko uspokojí prostředky adekvátní platům administrativních sil v kultuře, je především nutno počítat s tím, že zřízení takového místa předpokládá vytvoření odborného pracoviště, vybaveného kvalitní specializovanou technikou a z hlediska stavebního odpovídajícího náročným požadavkům na hygienu, bezpečnost práce a požární ochranu, což při dnešních přísných měřících není ani zdaleka levnou záležitostí. Vystává potom otázka, zda vybudování takového pracoviště pro jednoho restaurátora by vůbec bylo efektivním.

Zkušenosti ze slučování muzeí, galerií a dalších příbuzných institucí, k němuž docházelo jak před rokem 1989, tak i v 90. letech 20. stol., a to často s totožnou argumentací, jednoznačně prokazují, že tyto – byť dobře míněné – „experimenty“ se v drtivé většině případů neosvědčily a po čase se od nich upustilo s pocitem promarněné energie a složitého opětovného navazování předvíva pozitivních vazeb v rámci komunity, v nichž tyto kulturní instituce působí.

Z trendů současného managementu jasně vyplývá, že období, kdy byl kladen důraz na dosažení zisku zvyšováním výkonu, vystřídalo období, kdy hlavní strategií firem je především péče o zákazníka – v našem případě pochopitelně návštěvníka. Zisku je dosaženo především prostřednictvím co největšího počtu spokojených zákazníků/návštěvníků. To ovšem předpokládá bezprostřední kontakt koncového „producenta“ s „te-

rénem“ a zejména vytvoření takového prostředí, kdy je kladen důraz na odpovědnost a iniciativu. S tím přímo souvisí vytvoření co největšího manévrovacího prostoru pro kreativitu producenta, tedy jeho co největší samostatnost. Tyto obecné směry vývoje managementu v 21. století platí plně i v neziskové sféře, tedy pochopitelně i pro kulturní instituce. Teorie managementu dnes jednoznačně nedoporučuje vytváření složitějších organizačních struktur, ale razí názor, že „štikami v rybníce“ mohou být v současných podmínkách pouze malé plně samostatné jednotky, schopné flexibilně reagovat na místní specifické potřeby svých cílových skupin.

V případě muzeí a galerií to platí dvojnásob, uvážíme-li tendence budoucího vývoje, který v důsledku demografických změn ve světě bude klást stále více důraz na práci s mládeží, se seniory, na celoživotní vzdělávání a vytváření prostoru na spolupráci s dobrovolníky. To lze efektivně naplňovat pouze a jedině při uplatnění zmíněných atributů volnosti a kreativity organizace, která bude těžit z důvěrné znalosti místních specifíků.

Z těchto důvodů Vás, vážený pane hejtmane a vážení zastupitelé žádáme o pozastavení řešení celé záležitosti a sestavení nezávislé komise odborníků, která se uvedenou problematikou bude zabývat nejen z ekonomických a manažerských, ale i muzeologických hledisek. Prosíme Vás, abyste si uvědomili závažnost Vašeho rozhodnutí a pečlivě zvážili všechny jeho důsledky. Při řešení vzniklé situace Vám nabízíme svou odbornou pomoc.

Se srdečným pozdravem

Za exekutivu Asociace muzeí a galerií
České republiky

PhDr. Pavel Ciprian

předseda AMG

Dokonalý přehled o cestování

14. mezinárodní veletrh
průmyslu cestovního ruchu

8. – 11. 1. 2004
Brno – Výstaviště

8. – 9. 1. Dny pro odborníky

10. – 11. 1. Dny pro veřejnost

13. mezinárodní veletrh
turistických možností v regionech

www.bvv.cz/go

GO a REGIONTOUR – nové impulzy pro cestovní ruch

- Komplexní nabídka cestovních kanceláří a agentur
- Všechny kraje a turistické regiony ČR, kulturní památky, atraktivní přírodní lokality, zahraniční turistické oblasti
- **Hlavní témata veletrhů:** aktivní a zdravá dovolená, pěší turistika, kulturní turistika, pohodová a bezpečná dovolená
- Společná prezentace muzeí a galerií ČR
- Expozice českých a moravských hradů a zámků
- **MEETING POINT** – setkání se zahraničními touroperátory – intenzivní propagace turistických možností ČR v zahraničí
- **E-travel zóna** – prezentace možností využití Internetu v cestovním ruchu
- **Cestovatelské centrum** – známí cestovatelé, jejich filmy a fotografie
- **Expocamera** – výstava foto a videotechniky s využitím pro cestování
- **Doprovodný program** s účastí zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR a všech profesních asociací a sdružení
- **Konference o rozvoji cestovního ruchu** pořádaná Ministerstvem pro místní rozvoj ČR
- **GO KAMERA** – největší festival cestovatelských filmů, fotografií a publikací v ČR. Setkání osobností ze světa cestování, kultury, médií i sportu. Hlavní téma festivalu: Indonésie

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
647 00 Brno
Czech Republic
Tel.: 541 152 398
Fax: 541 153 062
go@bvv.cz
regiontour@bvv.cz

BVV
Veletrhy
Brno